

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

НН Медичний інститут

Кафедра педіатрії та хірургічних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Юрій КОТЛЯР

“ ” 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Акушерство і гінекологія»

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 222 «Медицина»

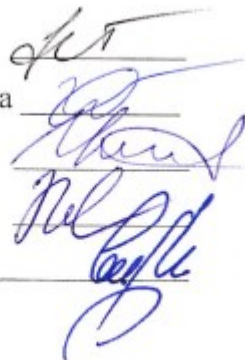
Розробник

Завідувач кафедри розробника

Гарант освітньої програми

В.о.директора інституту

Начальник НМВ

Наталія ЯКОВЕНКО

Олег ЧЕРНИШОВ

Микола КЛИМЕНКО

Наталія ТЕРЕНТЬЄВА

Сергій ШКІРЧАК

Миколаїв – 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Акушерство і гінекологія	
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»	
Спеціальність	222 «Медицина»	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Медицина	
Рівень вищої освіти	Магістр	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	4,5,6 рік	
Навчальний рік	2024 - 2025	
Номери семестрів:	Денна форма	Заочна форма
	8-й, 9-й, 10-й, 11-й, 12-й	-
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	9 кредитів / 270 годин 4 курс – 3 кредита (3/0) / 90 годин 5 курс- 3 кредита (1,5/1,5) / 90 годин 6 курс- 2+1 - 3 кредита (1-0,5 / 1-0,5) / 60+30 годин	
Структура курсу:	Денна форма	Заочна форма
	– лекції – практичні заняття – годин самостійної роботи студентів	-
	4 курс - 10 5 курс -8/0 6 курс – «-» 4 курс - 28 5 курс – 20/20 6 курс – 20/6; 20/6 4 курс -52 5 курс – 17/25 6 курс – 10/9; 10/9	
Відсоток аудиторного навантаження	Аудиторне навантаження - 51 %, СРС - 49 %	
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	Атестація – 9-й, 11-й семестри	
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік - 8 та 12 семестр Екзамен – 10 семестр	

2. Мета, завдання та заплановані результати навчання

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія» є: набуття знань з фізіологічного та патологічного акушерства, консервативної та оперативної гінекології, засвоєння загальних принципів ведення вагітності, пологів та післяпологового періоду, вміння аналізувати акушерську ситуацію та хірургічні ризики гінекологічної хвороби, використовувати основні та додаткові методи дослідження, демонструвати вміння та навички згідно освітньо-професійної програми (ОПП).

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія» є найбільш поширені захворювання жіночої репродуктивної системи, фізіологічні та патологічні акушерські стани.

Завдання навчання: формування наступних обов'язкових компетентностей випускника ОПП «Медицина» ЧНУ імені Петра Могили та забезпечення наступних програмних результатів навчання для здійснення професійної діяльності за спеціальністю «Медицина» з:

- 1) Інтерпретації клінічної анатомії жіночих статевих органів та фізіології репродуктивної системи.
- 2) Діагностики основних гінекологічних захворювань, планування обстеження та тактики ведення хворої.
- 3) Визначення етіологічних та патогенетичних факторів основних захворювань жіночої репродуктивної системи.
- 4) Визначення факторів, що впливають на планування сім'ї та розробка заходів, спрямованих на раціональне планування сім'ї.
- 5) Планування тактики ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду.
- 6) Діагностики ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду.
- 7) Виконання необхідних медичних маніпуляцій.
- 8) Тактики надавання невідкладної допомоги при невідкладних станах в акушерстві і гінекології.

Компетентності та програмні результати навчання

Загальні компетентності	1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності. 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. 7. Здатність працювати в команді. 8. Здатність до міжособистісної взаємодії. 9. Здатність спілкуватись іноземною мовою. 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології. 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем. 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена
--------------------------------	---

	суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані. 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів. 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання. 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань. 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань. 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань. 7. Здатність до діагностування невідкладних станів. 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги. 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій. 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, включаючи систему раннього втручання. 12. Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції. 13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів. 14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб. 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм. 21. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. 23. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я. 24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами. 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових

	результатів.
Програмні результати	1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності. 2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я. 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем, включаючи систему раннього втручання. 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2). 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта. 6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2). 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2). 9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи. 10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм,

	шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами. 14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування. 17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм. 18. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів. 21. Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. 22. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я. 25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців. 27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.
--	---

3. Програма навчальної дисципліни

Організація навчального процесу здійснюється за європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС).

Програма навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія» на 4-му курсі навчання (8 семестр)

Блок 1 -4 курс

Модуль 1. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.

Змістовий модуль 1. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.

Тема 1. Організація акушерської допомоги в Україні. Предмет акушерства та гінекології. Основні етапи розвитку акушерства та гінекології. Роль сімейного лікаря у профілактиці перинатальних захворювань і смертності.

Акушерство як галузь клінічної медицини, що розглядає фізіологічні та патологічні процеси, пов'язані з вагітністю, пологами та післяпологовим періодом, його місце в системі загальної медицини. Завдання курсу акушерства. Основні історичні етапи розвитку акушерства та структура акушерської служби в Україні. Принципи організації і методи лікувально-профілактичної допомоги вагітним, роділлям і породіллям в Україні. Структура пологових лікувально-профілактичних закладів, особливості організації їх

роботи. Роль сімейного лікаря у профілактиці перинатальних захворювань і смертності.

Тема 2. Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів.

Таз з анатомічної та акушерської точок зору. Будова і розміри жіночого таза. Площини і розміри малого таза. Вимірювання розмірів таза. Додаткові розміри таза. Тазове дно. Будова і розміри голівки та тулуба плода. Ознаки доношеності та зрілості плода. Освоєння практичних навичок у симуляційному центрі на фантомі: вимірювання розмірів таза за допомогою тазоміра, вимірювання індекса Соловйова, вимірювання ромба Міхаеліса. Плід як об'єкт пологів.

Тема 3. Фізіологія вагітності. Перинатальна охорона плода. Методи обстеження вагітних, акушерська термінологія.

Запліднення та розвиток плідного яйця. Плацента, її будова і функція. Критичні періоди розвитку ембріона і плода. Адаптаційні процеси в організмі жінки під час вагітності. Диспансерне спостереження та догляд за вагітними. Особливості ведення вагітних в умовах жіночої консультації. Методи обстеження вагітної: діагностика ранніх та пізніх термінів вагітності. Топографія плода у матці. Ведення фізіологічної вагітності. Гравідограма. Лабораторна діагностика ВІЛ-інфекції. Консультування в контексті ВІЛ-інфекції. Поняття консультування та його етичні принципи. Навички консультування. Визначення допологової відпустки і дати пологів. Харчування та гігієна вагітних. Догляд за молочними залозами. Перинатальна охорона плода. Вплив шкідливих факторів на ембріон та плід. Принципи фармакотерапії в ранні терміни вагітності з позиції доказової медицини.

Тема 4. Фізіологія пологів. Знеболювання пологів.

Основні принципи ведення нормальних пологів. Психопрофілактична підготовка до пологів. Ініціація пологової діяльності. Причини настання пологів. Визначення готовності організму матері до пологів. Провісники пологів, прелімінарний період. Діагностика періодів і фаз пологів. Механізм скорочення міометрія під час перейм (контракції, ретракції, дистракції). Перебіг першого, другого і третього періодів пологів. Ведення пологів. Підтримуючий догляд під час пологів і розродження. Порядок запису партограми. Моніторинг стану плода в пологах. Методи реєстрації скорочень матки та серцебиття плода. Біомеханізм пологів при передньому та задньому виді потиличного передлежання. Активне ведення третього періоду пологів.

Тема 5. Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості.

Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості. Ознаки відділення та видалення плаценти. Зовнішні прийоми виділення відділеної плаценти. Огляд плаценти після пологів. Первинний туалет новонародженого. Знеболювання пологів. Немедикаментозне та медикаментозне знеболення пологів з позиції доказової медицини. Вимоги до медикаментозного знеболювання. Клініка та ведення післяпологового періоду. Концепція грудного вигодовування. Післяпологова контрацепція: метод лактаційної аменореї (МЛА). Анатомо-фізіологічні особливості періоду новонародженості. Догляд за новонародженим. Переваги сумісного перебування матері та дитини.

Змістовий модуль 2. Перинатологія. Фактори ризику перинатального періоду.

Тема 6. Вагітність і пологи при тазовому передлежанні. Вагітність і пологи при аномаліях кісткового таза. Проблеми макросомії в акушерстві, вагітність та пологи при крупному плоді.

Класифікація тазових передлежань плода. Діагностика та особливості ведення вагітності. Корекція тазових передлежань під час вагітності. Особливості ведення пологів при тазових передлежаннях плода. Біомеханізм пологів при тазових передлежаннях плода. Ручна допомога при чисто сідничному передлежанні за методом Цов'янова І Класична ручна допомога при виведенні плечового пояса. Виведення голівки за методом Морісо-Левре-Ляшапель. Ручна допомога при ножному передлежанні за методом Цов'янова ІІ. Аномалії кісткового таза. Класифікація, діагностика. Клінічно вузький таз. Особливості ведення

пологів. Вагітність і пологи при аномаліях кісткового таза. Причини макросомії в акушерстві. Поняття "дистоції плечиків" при макросомії.

Тема 7. Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність. Аномалії положення плода.

Аномалії позазародкових елементів плідного яйця/плаценти, плідних оболонок і пупкового канатика. Міхурцевий занесок. Багатоводдя і маловоддя: причини, діагностика тактика ведення вагітності, наслідки для плода і новонародженого. Спадкові та вроджені захворювання плода. Діагностика. Показання до медико-генетичного консультування. Багатоплідна вагітність: класифікація, діагностика, особливості перебігу та ведення багатоплідної вагітності з позиції доказової медицини. Пологи при багатоплідній вагітності.

Аномалії положення та передлежання плода. Класифікація, діагностика. Розгинальні вставлення голівки плода. Діагностика синклітичного і асинклітичного вставлення голівки. Особливості ведення пологів. Неправильне положення плода: класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності. Розгинальні передлежання голівки плода: класифікація, діагностика. Корекція неправильних положень під час вагітності. Пологи при неправильному положенні, тактика ведення.

Тема 8. Методи діагностики внутрішньоутробного стану плода. Плацентарна недостатність. Гіпоксія плода (гостра, хронічна). Ретардація, гіпотрофія плода.

Плацентарна дисфункція, дистрес плода, затримка розвитку плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика. Методи діагностики стану плода: неінвазивні - УЗД, КТГ, біофізичний профіль плода, доплерометрія, МРТ; інвазивні - амніоцентез, кордоцентез, біопсія хоріону. Біохімічні методи дослідження у різні терміни вагітності.

Тема 9. Ізоантигенна несумісність крові матері та плода. Патологія періоду новонародженості. Асфіксія новонародженого. Токсико-септичні захворювання новонароджених. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого.

Ізоантигенна несумісність крові матері та плода (резус-конфлікт, несумісність за системою АВО, ізолейкоцитарна та ін.). Патогенез, діагностика, тактика ведення, лікування, та профілактика з позиції доказової медицини. Гемолітична хвороба плода та новонародженого. Показання до дострокового розродження при резус-конфлікті.

Токсико-септичні захворювання новонароджених. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого. Особливості надання реанімаційної допомоги новонародженим у пологовій залі. Показання для надання реанімаційної допомоги новонародженим. Алгоритм надання реанімаційної допомоги новонародженим з позиції доказової медицини.

Тема 10. Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної етики та деонтології. Фармакокінетика і фармакодинаміка лікарських препаратів.

Тема 11. Курація вагітних та породіль, підготовка учбової історії хвороби. Захист учбової історії пологів.

Захист історії хвороби, що базується на клінічній курації хворих з оформленням даних обстеження та додаткових методів дослідження, з метою встановлення та обґрунтування діагнозу і призначення схеми лікування.

Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	У тому числі					
	Усього					
		Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	Індивідуальна робота	СРС
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.						
Змістовий модуль 1. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду						
Тема 1. Організація акушерської допомоги в Україні. Предмет акушерства та гінекології. Основні етапи розвитку акушерства та гінекології. Роль сімейного лікаря в профілактиці перинатальних захворювань і смертності.	6	2	-	-	-	4
Тема 2. Жіночий таз. Плід, як об'єкт пологів.	8	-	4	-	-	4
Тема 3. Фізіологія вагітності. Перинатальна охорона плода. Методи обстеження вагітних. Акушерська термінологія.	10	2	4	-	-	4
Тема 4. Фізіологія пологів. Знеболювання пологів.	10	2	4	-	-	4
Тема 5. Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості.	8	-	4	-	-	4
Змістовий модуль 2. Перинатологія. Фактори ризику перинатального періоду.						
Тема 6. Вагітність і пологи при тазовому передлежанні. Вагітність і пологи при аномаліях кісткового таза. Проблеми макросомії в акушерстві, вагітність та пологи при крупному плоді.	6	-	2	-	-	4
Тема 7. Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність. Аномалії положення плода.	8	2	2	-	-	4
Тема 8. Методи діагностики внутрішньоутробного стану плода. Плацентарна недостатність. Гіпоксія плода (гостра, хронічна). Гіпотрофія плода.	8	2	2	-	-	4
Тема 9. Ізоантигенна несумісність крові матері та плода. Патологія періоду новонародженості. Асфіксія новонародженого. Токсико-септичні захворювання новонароджених. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого.	6	-	2	-	-	4
Тема 10. Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної етики та деонтології. Фармакокінетика і фармакодинаміка лікарських препаратів та їх вплив на організм матері і плода.	6	-	2	-	-	4
Тема 11. Курація вагітних та породіль, підготовка учбової історії пологів. Захист учбової історії пологів.	10	-	2	-	4	4
Індивідуальна самотійна робота	4				4	-

Разом за семестр	90	10	28	-	8	44
------------------	----	----	----	---	---	----

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план лекцій

Модуль 1. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

N з/п	Тема	Кількість годин
1	Організація акушерської допомоги в Україні. Предмет акушерства та гінекології. Основні етапи розвитку акушерства та гінекології. Роль сімейного лікаря у профілактиці перинатальних захворювань і смертності.	2
2	Фізіологія вагітності. Перинатальна охорона плода.	2
3	Фізіологія пологів. Знеболювання пологів.	2
4	Методи діагностики внутрішньоутробного стану плода. Плацентарна недостатність. Гіпоксія плода (гостра, хронічна). Гіпотрофія плода.	2
5	Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність. Аномалії положення плода.	2
	Разом	10

4.2. Тематичний план практичних занять

Модуль 1. Фізіологічний та ускладнений перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

N з/п	Тема	Кількість годин
1.	Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів.	4
2.	Фізіологія вагітності. Перинатальна охорона плода. Методи обстеження вагітних. Акушерська термінологія.	4
3.	Фізіологія пологів. Знеболювання пологів.	4
4.	Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості.	4
5.	Вагітність і пологи при тазовому передлежанні. Вагітність і пологи при аномаліях кісткового таза. Проблеми макросомії в акушерстві, вагітність та пологи при крупному плоді.	2
6.	Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність. Аномалії положення плода.	2
7.	Методи діагностики внутрішньоутробного стану плода. Плацентарна недостатність. Гіпоксія плода (гостра, хронічна). Ретардація, гіпотрофія плода.	2
8.	Ізоантигенна несумісність крові матері та плода. Патологія періоду новонародженості. Асфіксія новонародженого. Токсико-септичні захворювання новонароджених. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого.	2
9.	Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної етики та деонтології. Фармакокінетика і фармакодинаміка лікарських препаратів та їх вплив на організм матері і плода.	2
10.	Захист Учебної історії пологів	2
	Разом	28

4.3. Тематичний план самостійної роботи студентів

Модуль 1. Фізіологічний та ускладнений перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

№№ пп	Назва теми	Кількість годин
Підготовка до практичних занять		
1.	Організація акушерської допомоги. Предмет акушерства та гінекології. Основні етапи розвитку акушерства та гінекології. Роль сімейного лікаря в профілактиці перинатальних захворювань і смертності.	4
2	Жіночий таз. Плід, як об'єкт пологів.	4
3	Фізіологія вагітності. Перинатальна охорона плода. Методи обстеження вагітних. Акушерська термінологія.	4
4	Фізіологія пологів. Знеболювання пологів.	4
5	Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості.	4
6	Вагітність і пологи при тазовому передлежанні. Вагітність і пологи при аномаліях кісткового таза. Проблеми макросомії в акушерстві, вагітність та пологи при крупному плоді.	4
7	Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність. Аномалії положення плода.	4
8	Методи діагностики внутрішньоутробного стану плода. Плацентарна недостатність. Гіпоксія плода (гостра, хронічна). Ретардація, гіпотрофія плода.	4
9	Ізоантегенна несумісність крові матері та плода. Патологія періоду новонародженості. Асфіксія новонародженого. Токсико-септичні захворювання новонароджених. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонароджених.	4
10	Фармакотерапія в акушерстві. Фармакокінетика лікарських препаратів та їх вплив на організм матері та плода.	4
11	Курація вагітних та породіль, підготовка учбової історії пологів.	4
Виконання ІСР (індивідуальної самостійної роботи)		
12	Курація вагітних та породіль. Підготовка учбової історії пологів.	4
13	Виконання інших видів ІСР	4
	Разом	52

З метою активації та інтенсифікації навчального процесу здобувачі вищої освіти у разі потреби виконують різні види індивідуальних завдань, які наведені в таблиці.

Перелік та оцінювання індивідуальних завдань при вивченні матеріалу Модулю 1.

№№ пп	Вид завдання	Кількість балів
1	Написання реферату, аналітичного огляду, побудова алгоритму оцінювання результатів КТГ і УЗД, демонстрація клінічних випадків.	2
2	Написання тез та доповідь на студентській конференції.	2
3	Активна участь в студентському гуртку.	2
4	Чергування в пологовому відділенні та презентація клінічного випадку.	2

Типові тестові задачі для розв'язування на практичних заняттях

1. У 32-річної жінки масивна кровотеча після народження двійні через природні пологові шляхи. Дитяче місце та пологові шляхи цілі. Дно матки вище пупка, матка при пальпації м'яка. Тонус матки не змінюється після введення засобів, що скорочують матку. Яка причина кровотечі найбільш імовірна?
А. Атонія матки
В. Розрив матки
С. Гіпотонія матки
D. Незгортання крові
Е. ДВЗ-синдром
 2. Народилася дитина від фізіологічних пологів в строк. На другу добу у дитини з'явилась іктеричність шкіри та слизових оболонок. Непрямий білірубін дорівнював 136 мкмоль/л. У матері група крові 0[I]Rh-, у дитини - A[II]Rh+. Який механізм виникнення жовтяниці?
А. Гемоліз еритроцитів
В. Холестаз
С. Гепатит
D. Порушення відтоку жовчі
Е. Порушення обміну білірубіну
 3. Протягом 2-х годин після народження плода стан роділлі добрий: матка щільна, куляста, дно її на рівні пупка, кровотечі немає. Затискач, накладений на відтінок пуповини, знаходиться на попередньому рівні, при глибокому вдиху і при натискуванні ребром долоні над симфізом пуповина втягується в піхву. Кров'янистих виділень зі статевих шляхів немає. Якою буде подальша тактика лікаря?
А. Провести ручне відокремлення плаценти
В. Застосувати спосіб Абуладзе
С. Застосувати спосіб Креде-Лазаревича
D. Провести кюретаж порожнини матки
Е. Внутрішньовенно ввести окситоцин
 4. У жінки 28-ми років при других пологах народилась дівчинка масою 3 400 г., довжиною 52 см. З проявами анемії та наростаючої жовтяниці. Група крові у жінки B (III) Rh-, у батька новонародженої A (III) Rh+, у новонародженої B (III) Rh+. Яка причина анемії?
А. Резус конфлікт
В. Конфлікт по антигену A
С. Конфлікт по антигену B
D. Конфлікт по антигену AB
Е. Внутрішньотробне інфікування
 5. До пологового будинку надійшла роділля з регулярною пологовою діяльністю, у якої вилились навколоплідні води. Головка плода щільно притиснута до входу в малий таз. Серцебиття плода чітке, ритмічне - 136/хв. При піхвовому дослідженні встановлено: відкриття шийки 7 см, стрілоподібний шов в правому косому розмірі, мале тім'ячко спереду та нижче великого, розташоване ліворуч. Визначити позицію та вид.
А. Перша позиція передній вид
В. Друга позиція передній вид
С. Перша позиція задній вид
D. Друга позиція задній вид
Е. Потиличне передлежання, передній вид
- І так 20 задач з наступним розбором типових помилок.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

1. Мультимедійні проектори, комп'ютери, екрани для мультимедійних презентацій, лекційні презентації.
2. Демонстраційні екрани, ноутбуки, файли у Power Point та Word з задачами «Крок-2» для практичних та підсумкових занять.
3. Залікові білети.

5. Підсумковий контроль

5.1. Перелік практичних навичок до підсумкової атестації

1. Патронаж вагітної та породіллі
2. Обробка рук
3. Туалет зовнішніх статевих органів
4. Проведення огляду за допомогою піхвових дзеркал
5. Проведення піхвового дослідження
6. Взяття матеріалу з піхви для визначення ступеню чистоти піхви, для онкоцитологічного дослідження, для кольпоцитодіагностики
7. Обстеження молочних залоз
8. Вимірювання зовнішніх розмірів таза
9. Визначення індексу Соловйова
10. Вимірювання діагональної кон'югати
11. Вимірювання розмірів ромба Міхаеліса та визначення його форми
12. Визначення справжньої кон'югати різними способами
13. Збирання акушерсько-гінекологічного анамнезу
14. Вимірювання розмірів живота (ВСДМ та ОЖ)
15. Проведення зовнішнього акушерського дослідження за допомогою прийомів Леопольда
16. Вислуховування серцебиття плода
17. Проведення піхвового дослідження в пологах
18. Визначення тривалості перейм і пауз за методом Вінкеля
19. Демонстрація біомеханізму пологів при передньому виді потиличного передлежання
22. Демонстрація біомеханізму пологів при задньому виді потиличного передлежання
23. Акушерська допомога в пологах при головних передлежаннях або захист промежини
24. Догляд за новонародженим
25. Народження посліду шляхом контрольованої тракції за пуповину
26. Визначення ознак відшарування плаценти
27. Зовнішні прийоми виділення відокремленого посліду
28. Огляд посліду на цілісність
29. Визначення крововтрати в пологах
30. Огляд пологових шляхів після пологів
31. Проведення туалету породіллі та догляду за швами на промежині
32. Зціджування молочних залоз
33. Вимірювання бокової кон'югати, косих розмірів таза, висоти симфізу
34. Вимірювання обводу таза, висоти таза, лобкового кута
35. Вимірювання розмірів виходу з малого тазу
36. Визначення ознаки Вастена
37. Вимірювання розміру Цангемейстера
38. Встановлення строку вагітності, гестаційного віку плода та передбачуваної дати пологів (за даними анамнезу та об'єктивного дослідження).
39. Визначення стану новонародженого за шкалою Апгар. Первинний догляд за новонародженим.
40. Оформлення медичної документації, щодо надходження вагітної до стаціонару, в пологах та при виписуванні з пологового будинку.

41. Схеми медикаментозної корекції аномалій пологової діяльності.
42. Проведення та інтерпретація результатів досліджень стану фетоплацентарного комплексу.
43. Алгоритми надання невідкладної допомоги при несприятливих та критичних станах плода та новонародженого

5.2. Перелік теоретичних питань до проведення підсумкової атестації

1. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в місті і на селі. Страхова медицина. Питання охорони здоров'я материнства і дитинства в сучасному законодавстві України.
2. Структура і принципи роботи пологового будинку. Основні показники роботи акушерського стаціонару.
3. Охорона праці жінок на виробництві. Вплив шкідливих факторів на менструальну і репродуктивну функції. Вплив спиртних напоїв та лікарських речовин і нікотину на плід.
4. Психопрофілактична підготовка до пологів.
5. Фармакотерапія в акушерстві, вплив лікарських речовин на плід.
6. Шляхи передачі СНІДу, TORCH-інфекцій та методи їх профілактики.
7. Зовнішні та внутрішні статеві органи жінки. Кровопостачання та лімфатична системи жіночих статевих органів.
8. Сучасне уявлення про нейроендокринну регуляцію менструальної функції.
9. Будова жіночого таза. Таз з акушерської точки зору. Тазове дно. Ультразвукова пельвіометрія.
11. Плід як об'єкт пологів (розміри голівки плода, шви, тім'ячка).
12. Будова статевих клітин. Запліднення і розвиток плідного яйця. Капацитація. Імплантація. Плацентація. Органогенез. Розвиток плідних оболонок.
13. Методи обстеження вагітних. Зовнішнє та внутрішнє акушерське обстеження вагітних. Членорозміщення, положення, позиція, вид, передлежання плода.
14. Встановлення ранніх та пізніх строків вагітності, допологової відпустки і дати пологів
15. Поняття життєздатності, доношеності і зрілості плода.
16. Причини початку пологів. Регуляція пологової діяльності. Методи реєстрації пологової діяльності. Моніторинг у пологах.
16. Визначення ступеня зрілості шийки матки.
17. Періоди пологів. Тривалість їх у вперше- та повторнонароджуючих.
18. Біомеханізм пологів при передньому та задньому видах потиличного передлежання.
19. Психопрофілактичне знеболювання пологів. Медикаментозне знеболювання пологів. Немедикаментозні методи анестезії в пологах (електроанальгезія, голкорексфлексотерапія та ін.).
20. Визначення цілісності посліду. Поняття про фізіологічну та патологічну крововтрату.
21. Клініка та ведення післяпологового періоду.
22. Зміни в організмі породіллі, статевих органах, молочній залозі.
23. Догляд за породіллем. Лікувальна фізкультура. Дієтика породіль. Асептика й антисептика в акушерстві.
24. Причини багатоплідності. Діагностика багатоплідності. Колізія близнюків.
25. Особливості перебігу і ведення пологів при багатоплідній вагітності. Профілактика ускладнень.
26. Класифікація тазового передлежання. Причини виникнення, діагностика.
27. Біомеханізм пологів при тазовому передлежанні.
28. Ведення пологів при тазовому передлежанні. Ручна допомога при тазовому передлежанні (за Цов'яновим та класична).
29. Поняття анатомічного та клінічного вузького тазу. Діагностика. Класифікація

анатомічно вузького тазу по формі та ступеню звуженості.

30. Особливості перебігу вагітності і пологів при вузькому тазі.
31. Особливості біомеханізму пологів при різних формах звуження тазу.
32. Пологи при крупному плоді. Етіологія. Методи діагностики, ускладнення у пологах.
33. Фетоплацентарний кровообіг як елемент функціональної гемодинамічної системи мати - плід. Функції плаценти. Біологічна роль навколоплідних вод.
34. Методи визначення функціонального стану фетоплацентарної системи в різні строки вагітності, в пологах. Біопсія хоріону. Амніоцентез. Кордоцентез.
35. Багато- та маловоддя. Особливості перебігу вагітності та пологів.
36. Плацентарна недостатність. Класифікація. Діагностика і терапія плацентарної недостатності. Виписування в рецептурній формі необхідних лікарських препаратів.
37. Сучасні методи діагностики стану плода (УЗД, кардіомоніторна оцінка стану плода та ін.). Біофізичний профіль. Амніоскопія.
38. Ретардація плода. Етіологія, діагностика та методи лікування. Тактика пологорозрішення.
39. Дистрес плода.
40. Внутрішньоутробне інфікування плода. TORCH-інфекції.
41. порушення функції лактації. Методи корекції.
42. Профілактика післяпологових захворювань. Післяпологова відпустка.
43. Розгинальне головне передлежання. Етіологія, класифікація, діагностика, прогноз.
44. Біомеханізм пологів при різних видах розгинальних передлежань.
45. Аномалії вставлення голівки. Причини та діагностика.
46. Високе пряме і низьке поперечне стояння стрілоподібного шва. Етіологія, діагностика. Перебіг і ведення пологів.
47. Передлежання і випадіння дрібних частин плода. Діагностика та тактика лікаря.
48. Неправильні положення плода та їх діагностика.
49. Особливості перебігу вагітності та ведення пологів при неправильному положенні плода.
50. Імунологічна несумісність крові матері і плода (Rh-конфлікт, несумісність за системою АВО, ізольована несумісність та ін.). Виписування в рецептурній формі необхідних лікарських препаратів.
51. Патогенез імунологічного конфлікту, сучасна система діагностики і лікування.
52. Ведення вагітності і визначення оптимального терміну пологів при резус-імунізації.
53. Ведення післяпологового періоду при імунологічному конфлікті.
54. Гемолітична хвороба новонародженого. Діагностика і лікування.

«0» варіант залікового білету

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Рівень вищої освіти – магістр

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність 222 Медицина

Навчальна дисципліна – Акушерство і гінекологія

Варіант № 0

1. Зовнішні та внутрішні статеві органи жінки. Кровообіг та лімфатична системи жіночих статевих органів. - **максимальна кількість балів – 20**
2. Періоди пологів. Тривалість їх у вперше- та повторнонароджуючих. - **максимальна кількість балів – 20**

3. Поняття життєздатності, доношеності і зрілості плода. - **максимальна кількість балів – 20**

4. Пологи при крупному плоді. Етіологія. Методи діагностики, ускладнення у пологах. - **максимальна кількість балів – 20**

Затверджено на засіданні кафедри «Педіатрії та хірургічних дисциплін», протокол № ____ від «__» _____ 2024 р.

Завідувач кафедри

доцент Чернишов О.В.

Екзаменатор

доцент Хомуленко І. О.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Методи контролю

- Опитування (перевірка теоретичних знань та практичних навичок).
- Тестовий контроль.

Поточний контроль. Перевірка на практичних заняттях теоретичних знань, засвоєння практичних навичок, результатів самостійної роботи студентів. Контролюються викладачами відповідно до конкретної мети навчальної програми. Оцінка рівня підготовки студентів здійснюється шляхом: опитування студентів, рішення й аналізу ситуаційних завдань і тестових завдань, інтерпретації результатів клініко-інструментальних і клініко-лабораторних досліджень, контролю засвоєння практичних навичок. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми.

Проміжний контроль. Перевірка можливості використання студентами для клініко-діагностичного аналізу отриманих теоретичних знань і практичних навичок по всіх вивчених темах. Здійснюється на останньому занятті за темою шляхом здачі практичних навичок, рішення ситуаційних завдань і тестування.

З метою оцінки результатів навчання з Акушерства і гінекології на 4 році навчання проводиться **підсумковий контроль у формі Диференційного заліку**. До заліку допускаються студенти, яким зарахована мінімальна необхідна кількість балів за поточну діяльність.

Оцінювання навчальної діяльності

При оцінюванні навчальної діяльності студентів надається перевага стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, розв'язуванню ситуаційних задач, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну діяльність студенту виставляються оцінки за багатобальною (200-бальною) шкалою університету, яка відповідає шкалі ЄКТС, з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має право отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання навчальної діяльності включають контроль теоретичної і практичної підготовки.

Розподіл балів, які отримують студенти

У **першому блоці** максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента складає **120**. Історія хвороби, як обов'язкова індивідуальна робота, розглядається

і оцінюється як самостійна тема заняття. Відповідно, у цьому блоці максимальний бал за кожен тему становить: 120 балів : 10 тем = 12 **балів**. Мінімальний бал за кожен тему складає 70 балів : 10 тем = 7 **балів**.

На заліку студент може максимально отримати **80 балів**. Залік вважається складеним, якщо студент набрав не менше **ніж 50 балів**. Розподіл балів на заліку - див. вище у прикладі залікового білета.

Оцінка успішності студента

Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
БЛОК 1	
Теми практичних занять з 1-ї по 10-ту	12 балів за кожен з тем
Всього за 10 тем	120
Залік	80
Разом за блоком 2 та заліком	200

Критерії оцінювання

Знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

11-12 балів за тему та 71-80 балів на заліку («Відмінно» за національною шкалою, А за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на 90-100% тестів формату Крок-2. Правильно, чітко логічно і повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу та самостійної роботи, чи іспитового білету. Тісно пов'язує теорію з практикою і правильно виконує практичну роботу із написанням висновку за отриманими результатами. Вільно читає результати лабораторних досліджень, вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал, володіє методами лабораторних досліджень у необхідному обсязі.

10-9 балів за тему та 61-70 балів на заліку («Добре» за національною шкалою, В та С за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на 70-89% тестів Крок-2. Правильно і по суті відповідає на стандартизовані питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи чи екзаменаційного білету. Демонструє виконання (знання) практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Вміє вирішувати легкі і середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навиками і прийомами їх виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум.

8-7 балів за тему та 50-60 балів на заліку («Задовільно» за національною шкалою, D та E за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на 50-69% тестів формату Крок-2. Неповно, за допомогою додаткових питань, відповідає на стандартизовані питання поточної діяльності, лекційного курсу та самостійної роботи чи екзаменаційного білету. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок, студент робить помилки. Студент вирішує лише найлегші задачі, володіє лише обов'язковим мінімумом методів дослідження.

Менше 7 балів за тему та 50 балів на заліку («Незадовільно» за національною шкалою, Fx та F за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на менше ніж 50% тестів формату Крок-2. Не знає матеріалу поточної теми чи питань екзаменаційного білету, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок робить значні, грубі помилки.

Критерії оцінювання історії хвороби

Оцінювання історії хвороби як обов'язкової індивідуальної роботи студента, відбувається під час її захисту в процесі індивідуальної роботи викладача зі студентом.

Оцінка 11-12 балів («Відмінно» за національною шкалою). Оцінка 9-10 балів («Добре» за національною шкалою). Оцінка 7-8 балів («Задовільно» за національною шкалою). Оцінка менше 7 балів («Незадовільно» за національною шкалою).

Робота вважається виконаною в разі отримання студентом позитивної оцінки з написання та захисту історії хвороби.

Програма навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія» на 5-му курсі навчання (9, 10 семестри) Блок 2- 5 курс

Модуль 2. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.

Змістовний модуль 3. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

Тема 12. Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Преeklampsia. Eklampsia.

Сучасні уявлення про етіологію і патогенез гестозів. Ранній гестоз. Гіперсалівація. Блювота вагітних. Клініка, діагностика і лікування раннього гестозу. Класифікація пізнього гестозу. Клініка і діагностика пізнього гестозу. Сучасні методи лікування пізнього гестозу. Роль жіночої консультації в профілактиці гестозу. Рідкі форми гестозів.

Тема 13. Невиношування вагітності. Переношування вагітності. Аномалії скоротливої діяльності матки.

Причини мимовільного переривання вагітності в різні строки вагітності. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика мимовільного абортів. Передчасні пологи. Перебіг передчасних пологів, особливості їх ведення. Профілактика недоношування вагітності.

Переношування вагітності. Аномалії скоротливої діяльності матки. Етіологія. Патогенез. Методи діагностики переношування вагітності. Профілактика і терапія ускладнень, пов'язаних з переношуванням. Пролонгована вагітність. Комплексне медикаментозне лікування переношування вагітності.

Класифікація, етіологія патогенез різних видів аномалій пологової діяльності. Сучасні методи діагностики і лікування порушень пологової діяльності. Профілактика порушень пологової діяльності.

Тема 14. Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях.

Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Захворювання серцево-судинної системи (вади серця, гіпертонічна хвороба, артеріальна гіпертензія). Захворювання крові. Ендокринні захворювання. Захворювання органів сечовидільної системи. Захворювання органів дихання. Хвороби органів травлення, інфекційні захворювання. Вагітність при аномаліях розвитку жіночих статевих органів. TORCH – інфекції у вагітних, клінічний перебіг, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 15. Акушерська кровотеча. Акушерські кровотечі під час першого триместру вагітності. Позаматкова вагітність. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечі в акушерстві.

Позаматкова вагітність. Передлежання плаценти. Етіологія патогенез, класифікація, клініка, діагностика. Особливості ведення вагітності і пологів.

Матка Кувеллера. Маткова кровотеча в послідовому і ранньому післяпологовому періоді. Порушення процесів відшарування плаценти. Гіпотонічна кровотеча. Коагулопатична кровотеча (емболія навколоплодовими водами та інші причини). Шок, термінальні стани в акушерстві. Синдром дисемінованого внутрішньо – судинного

згортання крові. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечі в акушерстві. Етіологія, класифікація, діагностика, клініка, лікування позаматкової вагітності. Роль ендоскопічних методів у діагностиці та лікуванні позаматкової трубної вагітності. Профілактика. Післяопераційна реабілітація. Вагітність у рудиментарному розі матки. Шийкова вагітність.

Тема 16. Оперативне акушерство. Пологовий травматизм.

Загальні відомості при акушерській операції. Показання. Умови. Протипоказання. Підготовка. Знеболювання операцій. Інструментарій. Асептика і антисептика. Ведення післяопераційного періоду.

Операції переривання вагітності в ранні та пізні строки. Операції для підготовки пологових шляхів (перинео- та епізіотомія, розтин шийки матки, амніотомія). Класичний поворот плода за ніжку. Акушерські операції у випадках тазового передлежання (витягання плода за ніжку або ніжки). Акушерські щипці. Вакуум-екстракція плода. Кесарський розтин. Захисні варіанти кесарського розтину. Оперативні втручання в послідовому та післяпологовому періоді. Ручне відокремлення плаценти, виділення посліду. Ручне та інструментальне обстеження матки після пологів. Надпихова ампутація, екстирпація матки. Перев'язка внутрішніх здухвинних артерій. Плорудуруйнівні операції.

Травматичні ушкодження вульви, піхви, промежини. Розрив шийки мати. Розрив матки. Етіологія. Теорії виникнення розриву матки. Механізм виникнення. Класифікація. Особливості розриву матки за рубцем. Оцінка стану на матці. Клінічна картина розриву матки: загрозливого того, що почався і вже відбувся. Діагностика. Лікування і профілактика. Виворіт матки. Розходження і розриви зчленувань таза. Післяпологові нориці. Етіологія. Лікування, профілактика. Пологовий травматизм плода.

Тема 17. Післяпологові септичні захворювання.

Класифікація. Етіологія, патогенез. Діагностика. Сучасні принципи лікування, профілактика. Мастит лактаційний клініка, сучасна терапія. Методи пригнічення лактації.

Модуль 3. Захворювання жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї.

Змістовний модуль 4. Ендокринні порушення жіночої статеві системи.

Тема 18. Клінічна анатомія та фізіологія жіночих статевих органів. Методи обстеження гінекологічних хворих.

Зовнішні статеві органи. Піхва. Матка та її відділи. Функції матки. Маткові труби, їх функція. Зв'язуючий апарат матки. Кровозабезпечувальна і лімфатична системи. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди.

Сучасні знання про менструальну функцію. Нейроендокринна регуляція функції статевої системи. Роль гормонів, біологічно активних речовин.

Загальні та спеціальні методи обстеження гінекологічних хворих: бімануальне, вагінальне, через пряму кишку, за допомогою вагінального дзеркала. Особливості збирання спеціального гінекологічного анамнезу. Методи функціонального анамнезу. Методи функціональної діагностики стану яєчників. Біопсія. Пункція через заднє склепіння.

Ендоскопічні методи дослідження. Кольпоскопія, гістероскопія, лапароскопія. Питання лабораторної діагностики.

Тема 19. Порушення менструальної функції. Нейроендокринні синдроми в гінекології.

Класифікація порушень менструальної функції. Аменорея. Овуляторна, ановуляторна дисфункціональна маткова кровотеча, Альгодисменорея.

Нейроендокринні синдроми в гінекології. Сучасні методи лікування, роль ендоскопічних методів у діагностиці та лікуванні.

Тема 20. Ендометріоз. Гінекологічні захворювання дітей та підлітків. Аномалії положення та розвитку жіночих статевих органів.

Етіологія та патогенез. Класифікація. Діагностика. Клініка. Сучасні методи лікування. Медична реабілітація жінок з ендометріозом. Гінекологічні захворювання дітей та підлітків. Особливості клініки, діагностики та лікування найбільш поширених видів

гінекологічної патології у дівчат та підлітків.

Гіперантефлексія, ретродевіація матки, опущення і випадіння стінок вагіни і матки. Лікування. Профілактика. Вади розвитку статевих органів жінки. Інфантилізм, порушення статевого розвитку, дистенезії гонад.

Змістовий модуль 5. Основи онкогінекології.

Тема 21. Доброякісні пухлини жіночих статевих органів. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози. Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Злоякісні новоутворення геніталій. Трофобластичі захворювання.

Доброякісні пухлини зовнішніх статевих органів. Доброякісні пухлини яєчників: епітеліальні, пухлини строми статевих органів, ліпідно-кліткові пухлини, герміногенні пухлини, Поняття кісти і кістоми.

Доброякісні пухлини матки. Фідроміома матки. Клініка, діагностика, лікування.

Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Фонові та передракові захворювання шийки матки: ерозія, поліп, ектропіон, ендометрит. Диспластичні захворювання шийки матки. Гіперпластичні процеси ендометрію. Сучасні методи діагностики та лікування.

Злоякісні новоутворення зовнішніх статевих органів. Рак вульви. Рак шийки матки. Рак тіла матки. Саркома матки, Рак яєчників. Рак маткової труби. Класифікація, клініка, діагностика, лікування.

Трофобластичі захворювання. Діагностика та лікування. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози.

Змістовий модуль 6. Запальні захворювання жіночих статевих органів та гінекологічні захворювання, які потребують невідкладної допомоги.

Тема 22. Запальні захворювання жіночих статевих органів.

Етіологія, патогенез, класифікація. Особливості перебігу в різні вікові періоди. Запальні захворювання неспецифічної етіології (вульвіт, вагініт, ендометрит, аднексит, пельвеоперитоніт, параметрит), специфічної етіології (туберкульоз).

Захворювання, що передаються статевим шляхом (трихомоноз, гонорея, кандидоз, вірусні ураження, ураження плазмоз, хламідіоз). Діагностика, лікування та профілактика бактеріального вагінозу. Ведення хворих з гнійною тубооваріальною пухлиною. Особливості лікування гострих і хронічних запальних процесів жіночих статевих органів. Показання до хірургічного лікування запальних процесів. Реабілітація жінок, які перенесли запальні процеси.

Тема 23. «Гострий живіт» в гінекології.

Позаматкова вагітність, апоплексія яєчника, розрив капсули пухлини яєчника, перекрут ніжки пухлини, гнійна тубооваріальна пухлина, порушення живлення фіброматозного вузла. Невідкладна допомога.

Травматичні пошкодження статевих органів. Диференціальна діагностика невідкладних гінекологічних станів з гострою хірургічною патологією (апендицит, кишкова непрохідність, холецистит, ниркова коліка, перфоративна виразка шлунка). Передопераційна підготовка і післяопераційне ведення гінекологічних хворих. Анестезія під час гінекологічних операцій. Ендоскопічні методи лікування патології придатків матки, безпліддя, фіброміом, ендометріозу та інших видів гінекологічної патології.

Змістовий модуль 7. Неплідний шлюб. Планування сім'ї.

Тема 24. Неплідний шлюб. Планування сім'ї.

Причини жіночої та чоловічої неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Гормональні методи лікування неплідності. Інсемінація спермою чоловіка, донора. Екстракорпоральне запліднення та інші сучасні репродуктивні технології. Хірургічні методи лікування.

Організація, структура і завдання служби планування сім'ї. Сучасні аспекти контрацепції. Класифікація, механізм дії та ефективність сучасних протизаплідних

Тема 21. Доброякісні пухлини жіночих статевих органів. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози. Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Злоякісні новоутворення геніталій. Трофобластичі захворювання.	8	2	2	-	-	4
Змістовий модуль 6. Запальні захворювання жіночих статевих органів та гінекологічні захворювання, які потребують невідкладної допомоги.						
Тема 22. Запальні захворювання жіночих статевих органів.	4	-	2	-	-	2
Тема 23. «Гострий живіт» в гінекології.	6	-	2	-	-	4
Змістовий модуль 7. Неплідний шлюб. Планування сім'ї.						
Тема 24. Неплідний шлюб. Планування сім'ї.	5	-	2	-	1	2
Тема 25. Курація хворих, підготовка учбової історії хвороби. Захист історії хвороби.	5	-	2	-	1	2
Підсумковий модульний контроль	6	-	4	-	-	2
Всього за 10 семестр	49	4	20	-	3	22
Разом	90	8	40	-	6	36

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

Модуль 2. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

N з/п	Тема	Кількість годин
1	Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія.	2
2	Акушерські кровотечі під час першого триместру вагітності. Позаматкова вагітність. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечі в акушерстві.	2
3	Порушення менструальної функції. Нейроендокринні синдроми в гінекології.	2
4	Доброякісні пухлини жіночих статевих органів. Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Злоякісні новоутворення геніталій.	2
	Разом	8

4.2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

N з/п	Тема	Кількість годин
1.	Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія.	2
2.	Невиношування вагітності. Переношування вагітності. Аномалії скоротливої діяльності матки.	4
3.	Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях.	2
4.	Акушерські кровотечі під час першого триместру вагітності. Позаматкова	4

	вагітність. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечі в акушерстві.	
5.	Оперативне акушерство. Пологовий травматизм.	2
6.	Післяпологові септичні захворювання	2
	ПМК	4
	Всього за 9 семестр	20
1.	Клінічна анатомія та фізіологія жіночих статевих органів.Методи обстеження гінекологічних хворих.	2
2.	Порушення менструальної функції. Нейроендокринні синдроми в гінекології.	2
3.	Ендометриоз. Гінекологічні захворювання дітей та підлітків. Аномалії положення та розвитку жіночих статевих органів.	2
4.	Доброякісні пухлини жіночих статевих органів. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози. Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Злоякісні новоутворення геніталій. Трофобластичі захворювання.	2
5.	Запальні захворювання жіночих статевих органів.	2
6.	«Гострий живіт» в гінекології.	2
7.	Неплідний шлюб. Планування сім'ї.	2
8.	Курація хворих, підготовка учбової історії хвороби.Захист історії хвороби.	2
	ПМК.	4
	Всього за 10 семестр	20
	Всього за рік	40

4.3. Тематичний план самостійної роботи студентів

Основними видами самостійної роботи студентів є:

- Передаудиторна підготовка до практичних занять
- Виконання індивідуальної роботи
- Опанування тем, які винесені на самостійну роботу
- Підготовка до підсумкового контролю
-

N з/п	Тема	Кількість годин
	Підготовка до практичних занять	
1.	Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія.	2
2.	Невиношування вагітності. Переношування вагітності. Аномалії скоротливої діяльності матки.	2
3.	Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях.	2
4.	Акушерські кровотечі під час першого триместру вагітності. Позаматкова вагітність. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечі в акушерстві.	2
5.	Оперативне акушерство. Пологовий травматизм.	2
6.	Післяпологові септичні захворювання	2

	Підготовка до ПМК	2
	Виконання ІСР (індивідуальної самостійної роботи)	3
	Всього за 9 семестр	17
1.	Клінічна анатомія та фізіологія жіночих статевих органів. Методи обстеження гінекологічних хворих.	2
2.	Порушення менструальної функції. Нейроендокринні синдроми в гінекології.	2
3.	Ендометриоз. Гінекологічні захворювання дітей та підлітків. Аномалії положення та розвитку жіночих статевих органів.	2
4.	Доброякісні пухлини жіночих статевих органів. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози. Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Злоякісні новоутворення геніталій. Трофобластичі захворювання.	4
5.	Запальні захворювання жіночих статевих органів.	2
6.	«Гострий живіт» в гінекології.	4
7.	Неплідний шлюб. Планування сім'ї.	2
8.	Курація хворих, підготовка учбової історії хвороби. Захист історії хвороби.	2
9.	Підготовка до ПМК.	2
	Виконання ІСР (індивідуальної самостійної роботи)	3
	Всього за 10 семестр	25
	Всього за рік	42

З метою активації та інтенсифікації навчального процесу здобувачі вищої освіти у разі потреби виконують різні види індивідуальних завдань, які наведені в таблиці.

Перелік та оцінювання індивідуальних завдань при вивченні матеріалу

№№ пп	Вид завдання	Кількість балів
1	Написання реферату, аналітичного огляду, побудова алгоритму оцінювання результатів КТГ і УЗД, демонстрація клінічних випадків.	2
2	Написання тез та доповідь на студентській конференції.	2
3	Активна участь в студентському гуртку.	2
4	Чергування в пологовому відділенні та демонстрація клінічного випадку.	2

Типові тестові задачі для розв'язування на ПМК

1. Вагітна К. 29 років, поступила в пологовий будинок із скаргами на головний біль, біль в епігастральній ділянці, порушення зору, набряки. Вагітність перша, термін 30 тижнів. В минулому лікувала гіпертонічну хворобу. Об'єктивно: загальний стан тяжкий, бліда, пульс 120 за 1 хв, АТ 200/140 мм рт. ст., виражені набряки. Пологова діяльність відсутня. Висота дна матки 26 см, обвід живота – 86 см. Положення плода поздовжнє. Серцебиття глухе. Сеча при кип'ятінні мутна. Який діагноз?

- А. Поєднаний гестоз.
- В. Гіпертонічний криз.
- С. Гіпертензія у вагітних важкого ступеня.

- D. Приступ еклампсії.
- E. Прееклампсія легкого ступеня

2. Хвора 55 років, поступила до гінекологічного відділення зі скаргами на субфебрильну температуру тіла, загальну слабкість, швидку стомлюваність, неприємні відчуття унизу живота, біль у животі. Менопауза 5 років. В анамнезі хронічне запалення додатків матки. При огляді живіт має форму „жаб'ячого”, асцит. При бімануальному дослідженні: матка невеликих розмірів, зміщена вправо. Зліва пальпується обмежено рухомий щільний бугристий утвір діаметром до 15 см, болючий. Який діагноз імовірний?

- A. Рак яєчника
- B. Кістома лівого яєчника
- C. Фіброміома матки
- D. Сактосальпинкс
- E. Кіста яєчника

3. Пологи завершилися народженням дитини масою 4500 г, зрістом 52 см. Через 10 хвилин почалась маткова кровотеча. Плацента відокремлена рукою, проведений масаж матки на кулаці, внутришньовенно введено розчин окситоцину. Через 10 хвилин кровотеча повторилась. Консервативні методи підвищення скоротливої діяльності матки не дали ефекту. Крововтрата за 40 хвилин боротьби з кровотечею склала понад 1200 мл. Яка тактика подальшого ведення пологів?

- A. Лапаротомія. Екстирпація матки
- B. Повторне введення розчину окситоцину
- C. Вишкрібання матки
- D. Зовнішній масаж матки
- E. Накладання швів на шийку матки

4. Вагітна М., 25 років звернулася зі скаргами на задишку, навіть під час спокою, набряки нижніх кінцівок, біль в ділянці серця. Обстежена і оглянута кардіологом. Встановлений діагноз: вагітність 9-10 тижнів. Застійна кардіоміопатія. НК ПБ. Яка тактика ведення вагітної?

- A. Переривання вагітності
- B. Оперативне втручання на серце
- C. Перевести вагітну в кардіологічне відділення
- D. Переривання вагітності в 24-25 тижнів
- E. Пролонгування вагітності до строку термінових пологів

5. В гінекологічне відділення звернулася дівчинка 13 років зі скаргами на кровотечу із полових шляхів протягом 2-х тижнів, після затримки менструації на протязі 2-х місяців, слабкість, головний біль, запаморочення. Об'єктивно: шкіряні покрови бліді, тахікардія, АТ – 100/60. В аналізі крові Hb=100 г/л, кількість тромбоцитів 200 тис. Гінекологічне обстеження: virgo. При ректальному обстеженні: тіло матки і придатки без патології. Який діагноз?

- A. Ювенільна кровотеча
- B. Перервана вагітність
- C. Хвороба Верльгофа
- D. Синдром склерокістозних яєчників
- E. Геморагічний діатез

І так 20 задач з наступним розбором типових помилок.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

1. Мультимедійні проектори, комп'ютери, екрани для мультимедійних презентацій, лекційні презентації.
2. Демонстраційні екрани, ноутбуки, файли у Power Point та Word з задачами «Крок-2» для практичних та підсумкових занять.
3. Залікові білети.

5. Підсумковий контроль

5.1. Перелік практичних навичок до підсумкової атестації

20. Збирання спеціального гінекологічного анамнезу, оцінка результатів лабораторного дослідження (загального та біохімічного аналізів крові, сечі, згортаючої системи крові та ін.).
21. Виконання гінекологічного дослідження (дзеркальне, бімануальне, ректальне).
22. Взяття матеріалу з піхви, цервікального каналу та уретри для дослідження.
23. Оцінка: результатів мікроскопії урогенітального мазка, онкоцитологічного дослідження, кольпоскопії; результатів бактеріологічного та інших методів виявлення збудників запальних захворювань жіночих статевих органів; результатів ультразвукового дослідження; результатів функціональних тестів.
24. Складання плану обстеження хворої при різних видах гінекологічної патології.
25. Розробка алгоритмів діагностики та надання невідкладної допомоги при маткових кровотечах, «гострому животі» в гінекології.
26. Складання плану обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі.
27. Проведення консультування з питань планування сім'ї та підбір сучасного методу контрацепції.
28. Складання плану передопераційної підготовки при планових та ургентних гінекологічних операціях. Ведення післяопераційного періоду.
29. Алгоритми надання невідкладної допомоги при прееклампсії, еклампсії.
30. Складання плану ведення вагітності і пологів при різних видах екстрагенітальної патології матері.

5.2. Перелік теоретичних питань до проведення підсумкової атестації

1. Ранній гестоз. Птіалізм, блювання. Патогенез. Клініка, діагностика і лікування раннього гестозу.
2. Рідкі форми раннього гестозу.
3. Пізній гестоз. Сучасна класифікація пізнього гестозу. Клініка моно- та полісимптомних гестозів.
4. Прееклампсія. Еклампсія. Клініка, тактика лікаря. Екламптичний статус.
5. HELP-синдром. Діагностика та лікування. Диференційна діагностика гестозів з гострою наднирниковою недостатністю, над печінковими, печінковими та під печінковими жовтяницями, харчовими токсикоінфекціями. Виписка рецептів.
6. Сучасні методи лікування пізнього гестозу в залежності від ступеня тяжкості гестозу та терміну вагітності. Тактика ведення вагітності та пологів. Роль жіночої консультації в профілактиці гестозу вагітних.
7. Методи переривання вагітності в різні строки (ранні, пізні). Показання до переривання вагітності у пізні строки.
8. Причини мимовільного переривання вагітності. Класифікація, клініка, діагностика, лікування.
9. Причини виникнення передчасних пологів. Особливості ведення. Методи лікування.
10. Істміко-цервікальна недостатність (етіологія, клініка, діагностика, терапія).
11. Етіологія і патогенез переношування вагітності. Діагностика.
12. Перебіг вагітності і пологів при переношуванні вагітності.
13. Аномалії пологової діяльності. Класифікація.
14. Слабість пологової діяльності. Етіологія, клініка, діагностика та лікування первинної і вторинної слабості пологової діяльності.
15. Дискоординована пологова діяльність.
16. Надмірна пологова діяльність.
17. Сучасні методи діагностики і лікування порушень пологової діяльності.
18. Травматичні пошкодження вульви, піхви і промежини.

19. Розриви шийки матки в пологах.
20. Розриви матки при вагітності і в пологах. Теорії виникнення. Класифікація. Клініка.
21. Розходження і розриви зчленувань таза в пологах.
22. Пологовий травматизм плода.
23. Етіологія, класифікація позаматкової вагітності, діагностика та лікування позаматкової вагітності. Післяопераційна реабілітація.
24. Роль ендоскопічних методів у діагностиці та лікуванні позаматкової вагітності.
25. Шийкова вагітність.
26. Передлежання плаценти. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка і діагностика.
27. Особливості перебігу і ведення вагітності та пологів при передлежанні плаценти. Акушерська тактика.
28. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти. Етіологія, клініка, діагностика. Акушерська тактика.
29. Маткова кровотеча в послідовому періоді (причини, акушерська тактика).
30. Гіпо- та атонічна маткова кровотеча.
31. Коагулопатична кровотеча. Емболія навколоплідними водами.
32. Геморагічний шок і термінальні стани в акушерстві.
33. Тромбогеморагічний синдром (стадії, діагностика, терапія).
34. Визначення ступеня крововтрати. Сучасні підходи до інфузійно-трансфузійної терапії в залежності від ступеня крововтрати. Виписка рецептів.
35. Інтенсивна терапія і реанімація при невідкладних станах в акушерстві. Виписка рецептів.
36. Класифікація, етіологія, патогенез, основні клінічні форми септичних захворювань. Діагностика.
37. Сучасні принципи лікування гнійно-септичних захворювань (антимікробна терапія, протизапальна, інфузійна, лазерне опромінення крові, УФОК, плазмаферез, проточне дренування порожнини матки). Показання до хірургічного лікування.
38. Методи профілактики септичних післяпологових ускладнень.
39. Загальні відомості про акушерські операції. Показання, умови, протипоказання. Підготовка. Обстеження. Інструментарій.
40. Кесарський розтин у сучасному акушерстві. Показання та протипоказання до кесарського розтину. Варіанти кесарського розтину.
41. Оперативні втручання у послідовому та ранньому післяпологовому періоді.
42. Хірургічні методи зупинки маткової кровотечі в акушерстві. Екстирпація матки. Перев'язування внутрішніх здухвинних артерій.
43. Плороруйнівні операції.
44. Ведення післяопераційного періоду після акушерських операцій. Виписка рецептів.
45. Мастит лактаційний клініка, сучасна терапія. Методи пригнічення лактації.
46. Клінічна анатомія та фізіологія жіночих статевих органів.
47. Загальні та спеціальні методи обстеження гінекологічних хворих. Особливості збирання спеціального гінекологічного анамнезу. Методи функціональної діагностики стану яєчників. Біопсія. Пункція через заднє склепіння. Ендоскопічні методи дослідження. Питання лабораторної діагностики.
48. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Сучасні знання про менструальну функцію. Нейроендокринна регуляція функції статевої системи. Роль гормонів, біологічно активних речовин.
49. Класифікація порушень менструальної функції. Аменорея. Овуляторна, ановуляторна дисфункціональна маткова кровотеча, альгодисменорея.
50. Нейроендокринні синдроми в гінекології. Сучасні методи лікування, роль ендоскопічних методів у діагностиці та лікуванні.
51. Ендоетріоз. Етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, клініка. Сучасні методи лікування. Медична реабілітація жінок з ендометріозом.

52. Гінекологічні захворювання дітей та підлітків. Особливості клініки, діагностики та лікування найбільш поширених видів гінекологічної патології у дівчат та підлітків.

53. Гіперантефлексія, ретродевіація матки, опущення і випадіння стінок вагіни і матки. Лікування. Профілактика.

54. Вади розвитку статевих органів жінки. Інфантилізм, порушення статевого розвитку, дистенезії гонад.

55. Доброякісні пухлини зовнішніх статевих органів. Доброякісні пухлини яєчників: епітеліальні, пухлини строми статевих органів, ліпідно-кліткові пухлини, герміногенні пухлини. Поняття кісти і кістоми.

56. Доброякісні пухлини матки. Фіброміома матки. Клініка, діагностика, лікування.

57. Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Фонові та передракові захворювання шийки матки: ерозія, поліп, ектропіон, ендометрит. Диспластичні захворювання шийки матки. Гіперпластичні процеси ендометрію. Сучасні методи діагностики та лікування.

58. Злоякісні новоутворення зовнішніх статевих органів. Рак вульви. Рак шийки матки. Рак тіла матки. Саркома матки, рак яєчників. Рак маткової труби. Класифікація, клініка, діагностика, лікування.

59. Трофобластичні захворювання. Діагностика та лікування. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози.

60. Запальні захворювання жіночих статевих органів. Етіологія, патогенез, класифікація. Особливості перебігу в різні вікові періоди. Запальні захворювання неспецифічної етіології (вульвіт, вагініт, ендометрит, аднексит, пельвеоперитоніт, параметрит), специфічної етіології (туберкульоз).

61. Захворювання, що передаються статевим шляхом (трихомоноз, гонорея, кандидоз, вірусні ураження, уреаплазмоз, хламідіоз). Діагностика, лікування та профілактика бактеріального вагінозу. Ведення хворих з гнійною tuboovarіальною пухлиною. Особливості лікування гострих і хронічних запальних процесів жіночих статевих органів. Показання до хірургічного лікування запальних процесів. Реабілітація жінок, які перенесли запальні процеси.

62. «Гострий живіт» в гінекології. Позаматкова вагітність, апоплексія яєчника, розрив капсули пухлини яєчника, перекрут ніжки пухлини, гнійна tuboovarіальна пухлина, порушення живлення фіброматозного вузла. Невідкладна допомога.

63. Травматичні пошкодження статевих органів у жінок.

64. Диференціальна діагностика невідкладних гінекологічних станів з гострою хірургічною патологією (апендицит, кишкова непрохідність, холецистит, ниркова колика, перфоративна виразка шлунка).

65. Передопераційна підготовка і післяопераційне ведення гінекологічних хворих. Анестезія під час гінекологічних операцій.

66. Ендоскопічні методи лікування патології придатків матки, безпліддя, фіброміом, ендометріозу та інших видів гінекологічної патології.

67. Неплідний шлюб. Причини жіночої та чоловічої неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Гормональні методи лікування неплідності. Інсемінація спермою чоловіка, донора. Екстракорпоральне запліднення та інші сучасні репродуктивні технології. Хірургічні методи лікування.

68. Організація, структура і завдання служби планування сім'ї.

69. Сучасні аспекти контрацепції. Класифікація, механізм дії та ефективність сучасних протизаплідних засобів.

«0» варіант екзаменаційного білету
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Рівень вищої освіти – магістр
Галузь знань: 22 Охорона здоров'я
Спеціальність 222 Медицина

Навчальна дисципліна – Акушерство і гінекологія

Варіант № 0

1. Сучасні методи лікування пізнього гестозу в залежності від ступеня тяжкості гестозу та терміну вагітності. Тактика ведення вагітності та пологів. Роль жіночої консультації в профілактиці гестозу вагітних. - **максимальна кількість балів – 20**

2. Гіпо- та атонічна маткова кровотеча. - **максимальна кількість балів – 20**

3. Гінекологічні захворювання дітей та підлітків. Особливості клініки, діагностики та лікування найбільш поширений видів гінекологічної патології у дівчат та підлітків. - **максимальна кількість балів – 20**

4. Сучасні аспекти контрацепції. Класифікація, механізм дії та ефективність сучасних протизаплідних засобів. - **максимальна кількість балів – 20**

*Затверджено на засіданні кафедри «Педіатрії та хірургічних дисциплін»,
протокол № ____ від «__» _____ 2024 р.*

Завідувач кафедри

доцент Чернишов О.В.

Екзаменатор

доцент Хомуленко І. О.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання
Методи контролю

- Опитування (перевірка теоретичних знань та практичних навичок).
- Тестовий контроль.
- Рішення ситуаційних задач.

Поточний контроль. Перевірка на практичних заняттях теоретичних знань, засвоєння практичних навичок, результатів самостійної роботи студентів. Контролюються викладачами відповідно до конкретної мети навчальної програми. Оцінка рівня підготовки студентів здійснюється шляхом: опитування студентів, рішення й аналізу ситуаційних завдань і тестових завдань, інтерпретації результатів клініко-інструментальних і клініко-лабораторних досліджень, контролю засвоєння практичних навичок. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми.

Проміжний контроль. Перевірка можливості використання студентами для клініко-діагностичного аналізу отриманих теоретичних знань і практичних навичок по всіх вивчених темах. Здійснюється на останньому занятті за темою шляхом здачі практичних навичок, рішення ситуаційних завдань і тестування.

З метою оцінки результатів навчання з Акушерства і гінекології на 5 році навчання в 9 семестрі виставляється атестація, а в 10 семестрі проводиться **підсумковий контроль у формі Екземену**. До заліку допускаються студенти, яким зарахована мінімальна

необхідна кількість балів за поточну діяльність.

Оцінювання навчальної діяльності

При оцінюванні навчальної діяльності студентів надається перевага стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, розв'язуванню ситуаційних задач, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну діяльність студенту виставляються оцінки за багатобальною (200-бальною) шкалою університету, яка відповідає шкалі ЄКТС, з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має право отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання навчальної діяльності включають контроль теоретичної і практичної підготовки.

Розподіл балів, які отримують студенти

В 9 семестрі максимальна кількість балів, яку студент може набрати протягом занять – 200, з яких - 120 балів за поточну діяльність і 80 балів за ПМК, в кінці циклу виставляється атестація. Відповідно, у цьому блоці максимальний бал за кожну тему поточної діяльності становить - $120 \text{ балів} : 6 \text{ тем} = \mathbf{20 \text{ балів}}$. Мінімальний бал за кожну тему при цьому складає $72 \text{ бала} : 6 \text{ тем} = 12 \text{ балів}$ і 50 балів на ПМК.

В 10 семестрі максимальна кількість балів, за поточну навчальну діяльність студента складає **80**, за ПМК - **40**. Відповідно, максимальний бал за кожну тему становить - $80 \text{ балів} : 8 \text{ тем} = \mathbf{10 \text{ балів}}$. Мінімальний бал за кожну тему складає $40 \text{ балів} : 8 \text{ тем} = \mathbf{5 \text{ балів}}$ і **30 балів на ПМК**. В кінці семестру проводиться Екзамен. На екзамену студент може максимально отримати **80 балів**. Екзамен вважається складеним, якщо студент набрав не менше **ніж 50 балів**. Розподіл балів на екзамені - див. вище у прикладі екзаменаційного білета.

Оцінка успішності студента

Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
9 семестр	
Теми практичних занять з 1 по 6	20 балів за кожну з тем*6= 120
ПМК	80
Разом	200
10 семестр	
Теми практичних занять з 1 по 8	10 балів за кожну з тем*8=80
ПМК	40
Екзамен	80
Разом	200

Критерії оцінювання

Знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

18-20 балів за поточну діяльність в 9 семестрі, 71-80 бал на ПМК, 9-10 балів за тему в 10 семестрі, 40-38 балів за ПМК та 71-80 бала на екзамені («Відмінно» за національною шкалою, А за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на 90-100% тестів формату Крок-2. Правильно, чітко логічно і повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу та самостійної роботи, чи іспитового білету. Тісно пов'язує теорію з практикою і правильно

виконує практичну роботу із написанням висновку за отриманими результатами. Вільно читає результати лабораторних досліджень, вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал, володіє методами лабораторних досліджень у необхідному обсязі.

15-17 балів за поточну діяльність в 9 семестрі, 61-70 балів на ПМК, 7-8 балів за тему в 10 семестрі, 35-37 балів за ПМК та 61-70 балів на екзамені («Добре» за національною шкалою, В та С за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на 70-89% тестів Крок-2. Правильно і по суті відповідає на стандартизовані питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи чи екзаменаційного білету. Демонструє виконання (знання) практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Вміє вирішувати легкі і середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навиками і прийомами їх виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум.

12-14 балів за поточну діяльність в 9 семестрі, 50-60 балів на ПМК, 5-6 балів за тему в 10 семестрі, 30-34 бала за ПМК та 50-60 балів на екзамені («Задовільно» за національною шкалою, D та E за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на 50-69% тестів формату Крок-2. Неповно, за допомогою додаткових питань, відповідає на стандартизовані питання поточної діяльності, лекційного курсу та самостійної роботи чи екзаменаційного білету. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок, студент робить помилки. Студент вирішує лише найлегші задачі, володіє лише обов'язковим мінімумом методів дослідження.

Менше 11 балів за поточну діяльність в 9 семестрі, 50 балів на ПМК, 5 балів за тему в 10 семестрі, 30 балів за ПМК та 50 балів на екзамені («Незадовільно» за національною шкалою, Fx та F за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на менше ніж 50% тестів формату Крок-2. Не знає матеріалу поточної теми чи питань екзаменаційного білету, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок робить значні, грубі помилки.

Програма навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія» на 6-му курсі навчання у т.ч. виробнича лікарська практика (11, 12 семестри)

Блок 3- 6 курс

Модуль 4. Акушерство та гінекологія.

Змістовий модуль 8. Фізіологічне акушерство.

Тема 26. Фізіологія вагітності, пологів, післяпологового періоду. Перинатальна охорона плода. Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної етики та деонтології.

Змістовий модуль 9. Патологія вагітності та пологів.

Тема 27. Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності, преєклампсія. Еклампсія. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості оперативних втручань в акушерстві.

Тема 28. Багатоплідна вагітність. Передчасне переривання вагітності. Переношування вагітності. Невідповідність голівки плода та таза матері. Проблема макросомії в сучасному акушерстві. Перинатальні положення плода.

Тема 29. Кровотечі під час вагітності в пологах та в післяпологовому періоді. Геморагічний шок. ДВЗ-синдром. Термінальні стани в акушерстві.

Тема 30. Аномалії скоротливої діяльності матки. Пологовий травматизм матері та плоду. Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода.

Тема 31. Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях.

Тема 32. Післяпологові септичні захворювання.

Змістовий модуль 10. Патологія вагітності та пологів.

Тема 33. Плацентарна дисфункція. Затримка розвитку плода. Патологія періоду новонародженості. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого.

Тема 34. Імунологічна несумісність крові матері та плода. Аномалії розвитку плідного яйця.

Змістовий модуль 11. Виробнича лікарська практика з акушерства і гінекології.

Тема 35. Медичні маніпуляції в акушерстві і гінекології.

Змістовий модуль 12. Вікова фізіологія жіночої репродуктивної системи, методи обстеження гінекологічних хворих.

Тема 36. Клінічні та фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Нейроендокринна регуляція функції статевої системи. Методи обстеження гінекологічних хворих.

Змістовий модуль 13. Гінекологічні захворювання.

Тема 37. Жіночі урогенітальні запальні захворювання.

Тема 38. Порушення менструальної функції у різні вікові періоди, нейроендокринні синдроми в гінекології. Патологічні стани репродуктивної системи у дитячому та підлітковому віці.

Тема 39. Ендометріоз. Методи діагностики, лікування та профілактики ендометріозу. Неправильні положення, травматичні пошкодження статевих органів та аномалії розвитку жіночих статевих органів.

Тема 40. Доброякісні новоутворення статевих органів жінки. Діагностика, лікування та профілактика. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози. Передракові та фонові стани захворювання статевих органів жінки. Злоякісні новоутворення та трофобластичні захворювання. Діагностика, лікування та профілактика.

Тема 41. «Гострий живіт» у гінекології. Діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика невідкладних станів у гінекології, основні принципи та методи хірургічних втручань.

Тема 42. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості операцій на жіночих статевих органах. Лікувально-діагностичні ендоскопічні методи лікування у гінекології. Підготовка та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Принципи та методи анестезіології та реанімації під час гінекологічних операцій.

Змістовий модуль 14. Неплідність у шлюбі. Планування сім'ї.

Тема 43. Медично-соціальне значення проблеми неплідності у шлюбі. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Допоміжні репродуктивні технології.

Тема 44. Організація, структура і завдання служби планування сім'ї. Сучасні аспекти контрацепції. Класифікація, механізм дії та ефективність сучасних протизаплідних засобів.

Змістовий модуль 15. Виробнича лікарська практика з акушерства і гінекології.

Тема 45. Принципи етики та деонтології в акушерстві і гінекології.

Тема 46. Консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.

Тема 47. Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних станах в акушерстві і гінекології.

Тема 35. Медичні маніпуляції в акушерстві і гінекології.	15		6		-	9
Всього за 11 семестр	45	-	26	-	3	16
12 семестр						
<i>Змістовий модуль 12. Вікова фізіологія жіночої репродуктивної системи, методи обстеження гінекологічних хворих.</i>						
Тема 36. Клінічні та фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Нейроендокринна регуляція функції статевої системи. Методи обстеження гінекологічних хворих.	4	-	2	-	1	1
<i>Змістовий модуль 13. Гінекологічні захворювання.</i>						
Тема 37. Жіночі урогенітальні запальні захворювання.	3	-	2	-	-	1
Тема 38. Порушення менструальної функції у різні вікові періоди, нейроендокринні синдроми в гінекології. Патологічні стани репродуктивної системи у дитячому та підлітковому віці.	3	-	2	-	-	1
Тема 39. Ендоетріоз. Методи діагностики, лікування та профілактики ендометріозу. Неправильні положення, травматичні пошкодження статевих органів та аномалії розвитку жіночих статевих органів.	3	-	2	-	-	1
Тема 40. Доброякісні новоутворення статевих органів жінки. Діагностика, лікування та профілактика. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози. Передракові та фонові стани захворювання статевих органів жінки. Злоякісні новоутворення та трофобластичні захворювання. Діагностика, лікування та профілактика.	5	-	4	-	-	1
Тема 41. «Гострий живіт» у гінекології. Діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика невідкладних станів у гінекології, основні принципи та методи хірургічних втручань.	3	-	2	-	-	1
Тема 42. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості операцій на жіночих статевих органах. Лікувально-діагностичні ендоскопічні методи лікування у гінекології. Підготовка та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Принципи та методи анестезіології та реанімації під час гінекологічних операцій.	3	-	2	-	-	1
<i>Змістовий модуль 14. Неплідність у шлюбі. Планування сім'ї.</i>						
Тема 43. Медично-соціальне значення проблеми неплідності у шлюбі. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Допоміжні	3	-	2	-	-	1

репродуктивні технології.						
Тема 44. Організація, структура і завдання служби планування сім'ї. Сучасні аспекти контрацепції. Класифікація, механізм дії та ефективність сучасних протизаплідних засобів.	3	-	2	-	-	1
Змістовий модуль 15. Виробнича лікарська практика з акушерства і гінекології.						
Тема 45. Принципи етики та деонтології в акушерстві і гінекології.	5		2		1	2
Тема 46. Консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.	5		2		1	2
Тема 47. Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних станах в акушерстві і гінекології	5		2		1	2
Всього за 12 семестр	45	-	26	-	4	15
Всього за рік	90	-	52	-	7	31

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1 Тематичний план лекцій

Лекції за програмою не передбачені

4.2. Тематичний план практичних занять

Акушерство і гінекологія

N з/п	Тема	Кількість годин
1.	Фізіологія вагітності, пологів, післяпологового періоду. Перинатальна охорона плода. Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної етики та деонтології.	2
2.	Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності, прееклампсія. Еклампсія. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості оперативних втручань в акушерстві.	2
3.	Багатоплідна вагітність. Передчасне переривання вагітності. Переношування вагітності. Невідповідність голівки плода та таза матері. Проблема макросомії в сучасному акушерстві. Перинатальні положення плода.	4
4.	Кровотечі під час вагітності в пологах та в післяпологовому періоді. Геморагічний шок. ДВЗ-синдром. Термінальні стани в акушерстві.	2
5.	Аномалії скоротливої діяльності матки. Пологовий травматизм матері та плода. Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода.	2
6.	Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях.	2
7.	Післяпологові септичні захворювання.	2
8.	Плацентарна дисфункція. Затримка розвитку плода. Патологія періоду новонародженості. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого.	2
9.	Імунологічна несумісність крові матері та плода. Аномалії розвитку плідного яйця.	2
10.	Медичні маніпуляції в акушерстві і гінекології.	6

	Всього за 11 семестр	26
1.	Клінічні та фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Нейроендокринна регуляція функції статеві системи. Методи обстеження гінекологічних хворих.	2
2.	Жіночі урогенітальні запальні захворювання.	2
3.	Порушення менструальної функції у різні вікові періоди, нейроендокринні синдроми в гінекології. Патологічні стани репродуктивної системи у дитячому та підлітковому віці.	2
4.	Ендометріоз. Методи діагностики, лікування та профілактики ендометріозу. Неправильні положення, травматичні пошкодження статевих органів та аномалії розвитку жіночих статевих органів.	2
5.	Доброякісні новоутворення статевих органів жінки. Діагностика, лікування та профілактика. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози. Передракові та фонові стани захворювання статевих органів жінки. Злоякісні новоутворення та трофобластичні захворювання. Діагностика, лікування та профілактика.	4
6.	«Гострий живіт» у гінекології. Діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика невідкладних станів у гінекології, основні принципи та методи хірургічних втручань.	2
7.	Показання, протипоказання, умови та технічні особливості операцій на жіночих статевих органах. Лікувально-діагностичні ендоскопічні методи лікування у гінекології. Підготовка та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Принципи та методи анестезіології та реанімації під час гінекологічних операціях.	2
8.	Медично-соціальне значення проблеми неплідності у шлюбі. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Допоміжні репродуктивні технології.	2
9.	Організація, структура і завдання служби планування сім'ї. Сучасні аспекти контрацепції. Класифікація, механізм дії та ефективність сучасних протизаплідних засобів.	2
10.	Принципи етики та деонтології в акушерстві і гінекології.	2
11.	Консультації з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.	2
12.	Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних станах в акушерстві і гінекології.	2
	Всього за 12 семестр	26
	Всього за рік	52

4.3. Тематичний план самостійної роботи студентів

Основними видами самостійної роботи студентів є:

- Передаудиторна підготовка до практичних занять
- Виконання індивідуальної роботи
- Опанування тем, які винесені на самостійну роботу
- Підготовка до підсумкового контролю

N з/п	Тема	Кількість годин
	Підготовка до практичних занять	
1.	Фізіологія вагітності, пологів, післяпологового періоду. Перинатальна охорона плода. Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної етики та деонтології.	1
2.	Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності, прееклампсія. Еклампсія. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості оперативних втручань в акушерстві.	1
3.	Багатоплідна вагітність. Передчасне переривання вагітності. Переношування вагітності. Невідповідність голівки плода та таза матері. Проблема макросомії в сучасному акушерстві. Перинатальні положення плода.	1
4.	Кровотечі під час вагітності в пологах та в післяпологовому періоді. Геморагічний шок. ДВЗ-синдром. Термінальні стани в акушерстві.	1
5.	Аномалії скоротливої діяльності матки. Пологовий травматизм матері та плода. Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода.	1
6.	Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях.	-
7.	Післяпологові септичні захворювання.	1
8.	Плацентарна дисфункція. Затримка розвитку плода. Патологія періоду новонародженості. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого.	-
9.	Імунологічна несумісність крові матері та плода. Аномалії розвитку плідного яйця.	1
10.	Медичні маніпуляції в акушерстві і гінекології.	9
	Виконання ІСР (індивідуальної самостійної роботи)	3
	Всього за 11 семестр	19
1.	Клінічні та фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Нейроендокринна регуляція функцій статевої системи. Методи обстеження гінекологічних хворих.	1
2.	Жіночі уrogenітальні запальні захворювання.	1
3.	Порушення менструальної функції у різні вікові періоди, нейроендокринні синдроми в гінекології. Патологічні стани репродуктивної системи у дитячому та підлітковому віці.	1
4.	Ендометріоз. Методи діагностики, лікування та профілактики ендометріозу. Неправильні положення, травматичні пошкодження статевих органів та аномалії розвитку жіночих статевих органів.	1
5.	Доброякісні новоутворення статевих органів жінки. Діагностика, лікування та профілактика. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози. Передракові та фонові стани захворювання статевих органів жінки. Злоякісні новоутворення та трофобластичні захворювання. Діагностика, лікування та профілактика.	1
6.	«Гострий живіт» у гінекології. Діагностика, диференційна діагностика, лікування та профілактика невідкладних станів у гінекології, основні принципи та методи хірургічних втручань.	1
7.	Показання, протипоказання, умови та технічні особливості операцій на	1

	жіночих статевих органах. Лікувально-діагностичні ендоскопічні методи лікування у гінекології. Підготовка та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Принципи та методи анестезіології та реанімації під час гінекологічних операціях.	
8.	Медично-соціальне значення проблеми неплідності у шлюбі. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Допоміжні репродуктивні технології.	1
9.	Організація, структура і завдання служби планування сім'ї. Сучасні аспекти контрацепції. Класифікація, механізм дії та ефективність сучасних протизаплідних засобів.	1
10.	Принципи етики та деонтології в акушерстві і гінекології.	2
11.	Консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.	2
12.	Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних станах в акушерстві і гінекології.	2
	Виконання ІСР (індивідуальної самостійної роботи)	4
	Всього за 12 семестр	19
	Всього за рік	38

З метою активації та інтенсифікації навчального процесу здобувачі вищої освіти у разі потреби виконують різні види індивідуальних завдань, які наведені в таблиці.

Перелік та оцінювання індивідуальних завдань при вивченні матеріалу

№№ пп	Вид завдання	Кількість балів
1	Написання реферату, аналітичного огляду, побудова алгоритму оцінювання результатів КТГ і УЗД, демонстрація клінічних випадків.	2
2	Написання тез та доповідь на студентській конференції.	2
3	Активна участь в студентському гуртку.	2
4	Чергування в пологовому відділенні та демонстрація клінічного випадку.	2

Типові тестові задачі для розв'язування на практичних заняттях

1. Жінка 26-ти років скаржиться на набряки тіла, набрякання та болючість молочних залоз, головний біль, плаксивість, дратівливість, що виникають за 5 днів до менструації і зникають з її початком. Який клінічний синдром спостерігається у жінки?

- A. Передменструальний синдром
- B. Посткастраційний синдром
- C. Адреногенітальний синдром
- D. Клімактеричний синдром
- E. Синдром Штейна- Левенталя

2. Жінка, 49 років, скаржиться на головний біль, припливи жару до голови, шиї, підвищену пітливість, серцебиття, підвищення артеріального тиску до 170/100 мм рт. ст., дратівливість, безсоння, плаксивість, послаблення пам'яті, рідкі мізерні менструації, збільшення маси тіла на 5 кг протягом останніх півроку. Ваш діагноз?

- A. Клімактеричний синдром
- B. Передменструальний синдром

- C. Вегетосудинна дистонія
- D. Артеріальна гіпертензія
- E. Посткастраційний синдром

3. Хвора 27-ми років звернулася зі скаргами на відсутність менструацій протягом 7-ми місяців, після психічної травми, в зв'язку зі смертю батька. З анамнезу відомо, що місячні розпочалися з 13-ти років, регулярні, через 28 днів, по 5-6 днів, безболісні. При гінекологічному огляді змін зі сторони матки і додатків не виявлено. Який найбільш вірогідний діагноз?

- A. Вторинна аменорея
- B. Первинна аменорея
- C. Альгодисменорея
- D. Олігоменорея
- E. Несправжня аменорея

4. Породілля 27-ми років. Пологи I, переношеним плодом. Маса 4200 г, зріст 56 см. Через 6 годин після пологів при зміні положення в ліжку з'явився біль в ділянці лонного зчленування. Болючість лонного зчленування при пальпації зовні та вагінальному дослідженні. Спостерігається "качина" хода. Температура в нормі, сечопускання вільне. Який попередній діагноз?

- A. Розходження лонного зчленування.
- B. Сакроілеїт.
- C. Симфізит.
- D. Пошкодження сечового міхура.
- E. Гематома пологових шляхів.

5. Породілля 27-ми років, пологи II, термінові, нормальні. 3 доба післяпологового періоду. Температура тіла 36,8⁰C, Ps- 72/хв, АТ- 120/80 мм рт.ст. Молочні залози помірно нагрудли, соски чисті. Живіт м'який, безболісний. Дно матки на 3 п/п нижче пупка. Лохії кров'янисті, помірні. Який можна встановити діагноз?

- A. Фізіологічний перебіг післяпологового періоду
- B. Субінволюція матки
- C. Післяпологовий метроендометрит
- D. Залишки плацентарної тканини після пологів
- E. Лактостаз

4.4. Забезпечення освітнього процесу

1. Мультимедійні проектори, комп'ютери, екрани для мультимедійних презентацій, лекційні презентації.
2. Демонстраційні екрани, ноутбуки, файли у Power Point та Word з задачами «Крок-2» для практичних та підсумкових занять.
3. Залікові білети.

5. Підсумковий контроль

Перелік теоретичних питань до підсумкового контролю (Диференційного заліку)

1. Фізіологія вагітності, пологів та післяпологового періоду. Перинатальна охорона плода. Сучасні діагностичні та терапевтичні перинатальні технології.
2. Фармакотерапія в акушерстві. Фармакокінетика і фармакодинаміка лікарських препаратів. Особливості фармакотерапії в різні строки вагітності та в післяпологовому періоді.
3. Ранні гестози. Клініка, діагностика і лікування.
4. Пізній гестоз. Клініка, діагностика, методи лікування, стан плода, профілактика.

5. Багатоплідна вагітність. Етіологія та сучасні діагностичні можливості в діагностиці багатоплідності. Тактика ведення вагітності та пологів при багатоплідності. Синдром фетофетального кровообігу.

6. Етіологія та патогенез передчасного переривання вагітності в різні строки. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика мимовільного аборту.

7. Передчасні пологи. Особливості ведення передчасних пологів. Профілактика недоношування вагітності.

8. Переношування вагітності. Етіологія. Патогенез. Перебіг вагітності і пологів при переношуванні вагітності. Вплив переношування вагітності на плід. Методи діагностики переношування вагітності. Профілактика і терапія ускладнень, пов'язаних з переношуванням. Пролонгована вагітність. Комплексне лікування переношування вагітності.

9. Кровотечі під час вагітності, в пологах та в післяпологовому періоді. Етіологія, патогенез. Клініка. Діагностика. Алгоритм дії лікаря. Засоби боротьби з кровотечею. Геморагічний шок. ДВС-синдром. Термінальні стани в акушерстві. Сучасні підходи до інфузійно-трансфузійної терапії та інтенсивної терапії і реанімації при кровотечі в акушерстві.

10. Класифікація, етіологія, патогенез різних видів аномалій пологової діяльності. Сучасні методи діагностики і лікування порушень пологової діяльності. Профілактика порушень пологової діяльності.

11. Пологовий травматизм матері та плоду. Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода.

12. Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Захворювання серцево-судинної системи (вади серця, гіпертонічна хвороба, артеріальна гіпотензія), хвороби кровотворних органів у вагітних; хвороби органів дихання; хвороби органів травної системи; хвороби печінки та жовчного міхура; хвороби ендокринної системи; хвороби сечовивідних шляхів; хвороби нервової системи; гострі та хронічні інфекційні хвороби; перебіг вагітності і пологів при гінекологічних захворюваннях. Вагітність при аномаліях розвитку жіночих статевих органів. TORCH-інфекції у вагітних, клінічний перебіг, діагностика, лікування, профілактика. Принципи ведення вагітності, пологів при підвищеному ризику перинатальної патології (TORCH-інфекції). Вагітність та захворювання ЦНС, міастенія; міопія.

13. Плацентарна недостатність, затримка росту плода. Етіологія, патогенез плацентарної недостатності, фетального дистресу, затримки розвитку плода та асфіксії новонародженого. Сучасні перинатальні діагностичні технології. Сучасні методи лікування несприятливих станів плода.

14. Патологія періоду новонародженості. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого, народженого в асфіксії. Токсико-септичні захворювання новонароджених. Етіологія, клініка, діагностика, профілактика. Заходи під час спалаху токсико-септичних захворювань у пологовому будинку. Діагностика розвитку, нагляд та лікування новонародженого, який переніс асфіксію, травму.

15. Основні етапи акушерських операцій. Показання. Умови. Протипоказання. Підготовка. Знеболювання операцій. Інструментарій. Асептика і антисептика. Ведення післяопераційного періоду.

16. Жіночі уrogenітальні запальні захворювання. Сучасні підходи до діагностики та лікування. Діагностика, лікування та профілактика захворювань, що передаються статевим шляхом. Сучасні принципи лікування гострих і хронічних захворювань запальних процесів жіночих статевих органів.

17. Медично-соціальне значення проблеми неплідності у шлюбі. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Допоміжні репродуктивні

технології.

18. Організація, структура та завдання служби планування сім'ї. Сучасні аспекти контрацепції. Класифікація, механізм дії та ефективність сучасних протизаплідних заходів.

19. Проблема ендометріозу. Сучасні етіопатогенетичні погляди, методи діагностики, лікування та профілактики ендометріозу.

20. Проблема порушень менструальної функції у різні вікові періоди. Сучасні методи діагностики та лікування.

21. Питання гінекологічної ендокринології, нейроендокринні синдроми в гінекології. Сучасні методи діагностики та лікування.

22. Доброякісні новоутворення статевих органів жінки. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики.

23. Передракові та фонові захворювання статевих органів жінки. Злоякісні новоутворення статевих органів жінки. Трофобластичні захворювання. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики.

24. Невідкладні стани у гінекології. Сучасні підходи до діагностики, диференційної діагностики, лікування та профілактики невідкладних гінекологічних станів.

25. Проблема невідкладної гінекологічної допомоги, основні принципи та методи хірургічних втручань у гінекології.

26. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості операцій на матці (консервативна міомектомія, дефундація матки, надпівхова ампутація матки, екстирпація матки), шийці матки, придатках матки, випадінні і опущенні жіночих статевих органів.

27. Лікувально-діагностичні ендоскопічні методи лікування у гінекології. Особливості підготовки та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Принципи та методи анестезії та реанімації під час гінекологічних операцій.

28. Принципи етики та деонтології в акушерстві і гінекології.

Перелік практичних навичок, засвоєння яких контролюється під час підсумкового контролю

1. Патронаж вагітної та породіллі
2. Обробка рук
3. Туалет зовнішніх статевих органів
4. Проведення огляду за допомогою піхвових дзеркал
5. Проведення піхвового дослідження
6. Взяття матеріалу з піхви для визначення ступеню чистоти піхви
7. Взяття матеріалу з піхви для онкоцитологічного дослідження
8. Взяття матеріалу з піхви для кольпоцитодіагностики
9. Обстеження молочних залоз
10. Вимірювання зовнішніх розмірів таза
11. Визначення індексу Соловйова
12. Вимірювання діагональної кон'югати
13. Вимірювання розмірів ромба Міхаеліса та визначення його форми
14. Визначення справжньої кон'югати різними способами
15. Збирання акушерсько-гінекологічного анамнезу
16. Вимірювання розмірів живота (ВСДМ та ОЖ)
17. Проведення зовнішнього акушерського дослідження за допомогою прийомів Леопольда
18. Вислуховування серцебиття плода
19. Проведення піхвового дослідження в пологах
20. Визначення тривалості перейм і пауз за методом Вінкеля

21. Демонстрація біомеханізму пологів при передньому виді потиличного передлежання
22. Демонстрація біомеханізму пологів при задньому виді потиличного передлежання
23. Акушерська допомога в пологах при головних передлежаннях або захист промежини
24. Догляд за новонародженим
25. Народження посліду шляхом контрольованої тракції за пуповину
26. Визначення ознак відшарування плаценти
27. Зовнішні прийоми виділення відокремленого посліду
28. Виділення оболонок
29. Огляд посліду на цілісність
30. Визначення крововтрати в пологах
31. Огляд пологових шляхів після пологів
32. Проведення туалету породіллі та догляду за швами на промежині
33. Зціджування молочних залоз
34. Визначення білка в сечі
35. Вимірювання бокової кон'югати, косих розмірів таза, висоти симфізу
37. Вимірювання обводу таза, висоти таза, лобкового кута
38. Вимірювання розмірів виходу з малого тазу
39. Визначення ознаки Вастена
40. Вимірювання розміру Цангемейстера
41. Ушивання розриву промежини
42. Ушивання розривів шийки матки
43. Проведення розтину промежини
44. Проведення амніотомії
45. Асистування під час накладання акушерських щипців
46. Збір спеціального гінекологічного анамнезу, оцінка результатів лабораторного дослідження (загального та біохімічного аналізів крові, сечі та ін.).
47. Виконання гінекологічного дослідження (дзеркальне, бімануальне, ректальне).
48. Взяття матеріалу з піхви, цервікального каналу та уретри для дослідження.
49. Оцінка: результатів мікроскопії урогенітального мазка, онкоцитологічного дослідження, кольпоскопії; результатів бактеріологічного та інших методів дослідження для виявлення збудників запальних захворювань жіночих статевих органів; результатів ультразвукового дослідження; результатів функціональних тестів.
50. Складання плану обстеження хворої при різних видах гінекологічної патології.
51. Розробка алгоритму діагностики та надання невідкладної допомоги при маткових кровотечах, симптомах «гострого живота» в гінекології.
52. Розробка плану обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі.
53. Розробка плану консультацій з питань планування сім'ї. Підбір сучасного методу контрацепції.
54. Складання плану передопераційної підготовки при планових та ургентних гінекологічних операціях. Ведення післяопераційного періоду.

«0» варіант залікового білету

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Рівень вищої освіти – магістр

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність 222 Медицина

Навчальна дисципліна – Акушерство і гінекологія

Варіант № 0

5. Фізіологія вагітності, пологів та післяпологового періоду. - **максимальна кількість балів – 20**

6. Кровотечі під час вагітності, в пологах та в післяпологовому періоді. Етіологія, патогенез. Клініка. Діагностика. Алгоритм дії лікаря. - **максимальна кількість балів – 20**

7. Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. TORCH-інфекції у вагітних, клінічний перебіг, діагностика, лікування, профілактика. - **максимальна кількість балів – 20**

8. Проблема порушень менструальної функції у різні вікові періоди. Сучасні методи діагностики та лікування. - **максимальна кількість балів – 20**

*Затверджено на засіданні кафедри «Педіатрії та хірургічних дисциплін»,
протокол № ____ від «__» _____ 2024 р.*

Завідувач кафедри

доцент Чернишов О.В.

Екзаменатор

доцент Хомуленко І. О.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Методи контролю

- Опитування (перевірка теоретичних знань та практичних навичок).
- Тестовий контроль.
- Рішення ситуаційних задач.

Поточний контроль. Перевірка на практичних заняттях теоретичних знань, засвоєння практичних навичок, результатів самостійної роботи студентів. Контролюються викладачами відповідно до конкретної мети навчальної програми. Оцінка рівня підготовки студентів здійснюється шляхом: опитування студентів, рішення й аналізу ситуаційних завдань і тестових завдань, інтерпретації результатів клініко-інструментальних і клініко-лабораторних досліджень, контролю засвоєння практичних навичок. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми.

Проміжний контроль. Перевірка можливості використання студентами для клініко-діагностичного аналізу отриманих теоретичних знань і практичних навичок по всіх вивчених темах. Здійснюється на останньому занятті за темою шляхом здачі практичних навичок, рішення ситуаційних завдань і тестування.

З метою оцінки результатів навчання з Акушерства і гінекології на 6 році навчання в 11 семестрі виставляється атестація, а в 12 семестрі проводиться **підсумковий контроль у формі Диференційного заліку**. До заліку допускаються студенти, яким зарахована мінімальна необхідна кількість балів за поточну діяльність.

Оцінювання навчальної діяльності

При оцінюванні навчальної діяльності студентів надається перевага стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, розв'язуванню ситуаційних задач, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну діяльність студенту виставляються оцінки за багатобальною (200-бальною) шкалою університету, яка відповідає шкалі ЄКТС, з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має право отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання навчальної діяльності включають контроль теоретичної і практичної підготовки.

Розподіл балів, які отримують студенти

В 11 семестрі максимальна кількість балів, яку студент може набрати протягом занять – 200, в кінці виставляється атестація. Відповідно, у цьому блоці максимальний бал за кожну тему становить- 200 балів : 10 тем = **20 балів**. Мінімальний бал за кожну тему при цьому складає 120 балів : 10 тем = **12 балів**.

В 12 семестрі максимальна кількість балів, за поточну навчальну діяльність студента складає **120**. Відповідно, максимальний бал за кожну тему становить- 120 балів : 12 тем = **10 балів**. Мінімальний бал за кожну тему складає 72 бали : 12 тем = **6 балів**. В кінці семестру проводиться Диференційний залік. На заліку студент може максимально отримати **80 балів**. Залік вважається складеним, якщо студент набрав не менше **ніж 50 балів**. Розподіл балів на заліку - див. вище у прикладі залікового білета.

Оцінка успішності студента

Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
11 семестр	
Теми практичних занять з 1 по 10	20 балів за кожну з тем
Всього за 10 тем	200
12 семестр	
Теми практичних занять з 1 по 12	10 балів за кожну з тем
Всього за 12 тем	120
Залік	80
Разом за поточну діяльність і залік	200

Критерії оцінювання

Знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

18-20 балів в 11 семестрі, 9-10 балів за тему в 12 семестрі та 71-80 балів на заліку («Відмінно» за національною шкалою, А за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на 90-100% тестів формату Крок-2. Правильно, чітко логічно і повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу та самостійної роботи, чи іспитового білету. Тісно пов'язує теорію з практикою і правильно виконує практичну роботу із написанням висновку за отриманими результатами. Вільно читає результати лабораторних досліджень, вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал, володіє методами лабораторних досліджень у необхідному обсязі.

15-17 балів в 11 семестрі, 7-8 балів за тему в 12 семестрі та 61-70 балів на заліку («Добре» за національною шкалою, В та С за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на 70-89% тестів Крок-2. Правильно і по суті відповідає на стандартизовані питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи чи екзаменаційного білету. Демонструє виконання (знання) практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Вміє вирішувати легкі і середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навиками і прийомами їх виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум.

12-14 балів в 11 семестрі, 5-6 балів за тему в 12 семестрі та 50-60 балів на заліку («Задовільно» за національною шкалою, D та E за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на 50-69% тестів формату Крок-2. Неповно, за допомогою додаткових питань, відповідає на стандартизовані питання поточної діяльності, лекційного курсу та самостійної роботи чи екзаменаційного білету. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок, студент робить

помилки. Студент вирішує лише найлегші задачі, володіє лише обов'язковим мінімумом методів дослідження.

Менше 11 балів в 11 семестрі, 4 балів за тему в 12 семестрі та 50 балів на заліку («Незадовільно» за національною шкалою, Fx та F за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на менше ніж 50% тестів формату Крок-2. Не знає матеріалу поточної теми чи питань екзаменаційного білету, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок робить значні, грубі помилки.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Акушерство та гінекологія: У 4 т.- Т.1: Акушерство: Нац. підручник для мед. ВНЗ ІV р.а. Затверджено МОЗ і МО/ За ред. В.М.Запорожана.-К., 2017.-1032с. (<https://www.megakniga.com.ua>).

2. Акушерство та гінекологія: У 2 кн.-Кн 1: Акушерство: Підручник для мед. ВНЗ ІІІ-ІV р.а. Допущено МОЗ/ За ред. В.І.Грищенка, М.О.Щербини. - К., 2017.-424 с.

3. Акушерство: Підручник для мед.ВНЗ ІІІ-ІV р.а. Затверджено МОН/ ІІІ-ІV р.а. Б.М.Венцівського, Г.К.Степанківської, М.Є.Яроцького.-К., 2012.- 648 с.

4. Збірник тестових завдань з акушерства та гінекології. Для студентів медичних вузів та лікарів-інтернів./Укладачі Цмур О.В., Хаца І.І.-Ужгород., 2011.- 286 с.

5. Emergencies in obstetrics and gynecology / L.Markin, O.Medvyedeva, O.Matviyenko. – Lviv: ЗУКЦ, 2018. – 160 р.

6. Gynecology: підручник англійською мовою (edit by I.B. Ventskivska).- К.: Medicine, 2010.-160 р.

7. Obstetrics & Gynecology: in 2 vol.: textbook / V.I.Gryshchenko, M.O.Shcherbina, L.B.Markin et al.; edited by V.I.Gryshchenko, M.O.Shcherbina/ - 2nd edition. – К.: AUS Medicine Publishing, 2018. – 352 р.

Додаткова

1. Акушерство та гінекологія: У 2 кн.-Кн 1: Акушерство: Підручник для мед. ВНЗ ІІІ-ІV р.а. Допущено МОЗ/ За ред. В.І.Грищенка, М.О.Щербини. - К., 2017.-424 с.

2. Акушерство: Підручник для мед.ВНЗ ІІІ-ІV р.а. Затверджено МОН/ ІІІ-ІV р.а. Б.М.Венцівського, Г.К.Степанківської, М.Є.Яроцького.-К., 2012.- 648 с.

3. Невідкладні стани в акушерстві: навчальний посібник для студентів ВМНЗ/ за ред. Венцівський Б.М., Сенчук А.Я. Зелінський О.О. – О.:ТЕС.-2011.-260 с.

4. Руководство у практическим занятиям по акушерству. Учебное пособие/Под ред. В.Е.Радзинского.-М.:ГЭОТАР – Медиа, 2007.-656с.

5. Сучасні аспекти ультразвукової діагностики в акушерстві та гінекології/ Л.Б.Маркін, Л.В.Суслікова, К.Л.Жатилевич та ін.-Львів: ЗУКЦ – 2018. -111с.

6. «Pregnancy and labor in case of extragenital diseases» Навчальний посібник для практичного заняття з акушерства та гінекології для студентів-іноземців V курсу медичного факультету /проф.Корчинська О.О., Маляр В.В., Лоя Н.О. / під ред. проф.Маляра В.А.) // «ФПО Сабов А.В». 2019. – 38с.

7. Тестові завдання КРОК – 2. Методична розробка для практичних занять з акушерства та гінекології для студентів VI курсу мед. факультету/Корчинська О.О. Маляр В.В., Лоя Н.О. // під редакцією проф.Маляра В.А.–Ужгород -«ФПО Сабов А.В».2019. – 46с.

8. Клінічні задачі з акушерства та гінекології для студентів ІV-ІVІ курсів (частина І). Методична розробка для практичних занять з акушерства та гінекології для студентів ІV-ІVІ курсів медичного факультету/О.О. Корчинська, Н.Ю.Бисага / під ред. роф. Маляра В.А. – Ужгород: «Ліра», - 2019.-119с.

9. Клінічні задачі з акушерства та гінекології для студентів ІV-ІVІ курсів (частина ІІ). Методична розробка для практичних занять з акушерства та гінекології для студентів

IV-VI курсів медичного факультету/О.О. Корчинська, Н.Ю.Бисага / під ред. проф. Маляра В.А. – Ужгород: «Ліра», – 2019.-119с.

10. Berek and Novak's Gynecology 15th Edition. Lippincott Williams and Wilkins, 2012, 1560 pp.

11. DC Dutta's Textbook of Obstetrics. [Hiralal Konar](#) 708pp 2017 2014, 686 pp.

12. DC Dutta's Textbook of Gynecology: Including Contraception [Hiralal Konar](#)

13. [F. Gary Cunningham](#), [Kenneth J. Leveno](#), [Steven L. Bloom](#), [Catherine Y. Spong](#), [Jodi S. Dashe](#), [Barbara L. Hoffman](#), [Brian M. Casey](#). Williams Obstetrics, 25th Edition. 2017

14. Essential Antenatal, Perinatal and Postpartum Care. WHO EURO, Copenhagen, 2003.

15. Pregnancy, Childbirth, Postpartum and Newborn Care: A guide for essential practice. WHO, Geneva, 2006

16. Запорожан В.М. Оперативна гінекологія: навчальний посібник. - Одеса:Одеський медуніверситет,2006.- 292 с.

17. Запорожан В.М., Міщенко В.П. Акушерська патологія: атлас, навчальний посібник. - Одеса:Одеський медуніверситет,2005.- 292 с.

18. Запорожан В.М., Цегельський М.Р. Гінекологічна патологія: атлас, навчальний посібник. - Одеса:Одеський медуніверситет,2002

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Електронні протоколи МОЗ України:

- medstandart.net/browse/228 – Про удосконалення амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні
- medstandart.net/browse/229 – Методичні рекомендації щодо організації надання амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги.
- medstandart.net/browse/230 – Нормативи надання медичної допомоги жіночому населенню за спеціальністю «Акушерство і гінекологія» в умовах амбулаторно-поліклінічних лікувальних закладів.
- medstandart.net/browse/231 – Спостереження за перебігом нормальної вагітності.
- medstandart.net/browse/232 – Ускладнення під час вагітності. Гестози вагітних.
- medstandart.net/browse/233 – Кровотечі в ранні терміни вагітності.
- medstandart.net/browse/235 – Аномальні продукти запліднення та аборти.
- medstandart.net/browse/236 – Багатоплідна вагітність та неправильні положення плода.
- medstandart.net/browse/237 – Аномалії кісткового тазу та статевих органів.
- medstandart.net/browse/238 – Патологія плаценти, ПФПН.
- medstandart.net/browse/239 – Переношена вагітність.
- medstandart.net/browse/242 – Ускладнення абортів.
- medstandart.net/browse/243 – Звичний викидень.
- medstandart.net/browse/244 – Цукровий діабет і вагітність.
- medstandart.net/browse/245 – Інфекції нирок при вагітності.
- medstandart.net/browse/246 – Звичайне невиношування (допомога при вагітності, герпес вагітних, ВМК при вагітності, гіпотензивний синдром, ураження печінки).
- medstandart.net/browse/248 – Неправильні положення та передлежання плода.
- medstandart.net/browse/249 – Патологічні стани плода (гіпоксія або резус-конфлікт, СЗРП, крупний плід, інші імуноконфлікти).
- medstandart.net/browse/252 – Запальні процеси жіночих статевих органів та ЗПСШ. Сальпінгіт та оофорит.
- medstandart.net/browse/254 – Запальна хвороба шийки матки.
- medstandart.net/browse/264 – Ендометріоз.

- medstandart.net/browse/266 – Лейоміома матки та доброякісні новоутворення статевих органів.
- 2. testkrok.org.ua Крок 2. - підготовка до тестування.
- 3. medicine.medscape.com -стандарти надання невідкладної допомоги з акушерства та гінекології.